LABDARÚGÁS

A ZTE és a SZEOL az NB I-ben
Külföldi végeredmények

ÁRA: 4 FORINT. 1972. JÚNIUS. XVIII. ÉVF. 6. SZ.

Hárman az EB négyes döntőjébe jutott csapatunk tagjai közül: Juhász István, Kű Lajos és Bálint László
(Biró János felvétele.)

Svédország—Magyarország 0:0. VB-selejtező Stockholmban. Géczi bravúros védéseinek sorozatából kettő. Az alsó képen Bálint emlékezetes, rossz, fejjel történt hazaadását menti. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Előbb az eredmény azután a szép játék

Magyarország válogatott csapata nem tudott helyet biztosítani magának az 1968-as Európa-bajnokság négyes döntőjében. Később, nem sikerült kivívnunk a csoport elsőséget, lemaradtunk a csehszlovákok mögött, s így nem vehettünk részt 1970-ben Mexikóban a VB-küzdelmeiben. Ilyen előzmények után senki nem várta a mi fiainktól, hogy legközelebb majd mindent jóvátesznek, s azzal engesztelik ki a csalódott szurkolókat, hogy 1972-ben megnyerik az Európa-bajnokságot, 1974-ben pedig Münchenben a világbajnoki cím birtokába jutnak. Az MLSZ józan mértéktartással — ismerve a világban kialakult erőviszonyokat, s annak tudatában, hogy saját erőinket helyesen egyesítve csak fokozatosan lehet ismét felzárkózni — olyan célokat tűzött ki a válogatott csapat elé, amelyek komoly erőfeszítésekkel elérhetők!

Mik is voltak ezek a célok?

Erre feleljen

Illovszky Rudolf szövetségi kapitány,

aki nemcsak tudomásul vette a célkitűzést, hanem vállalta is tavaly nyáron az árvízi hajós szerepét abban az örvénylő áradatban, amikor már szinte minden elveszettnek látszott, amikor kevesen hitték, hogy a vesztett pozíciókból az élre lehet kerülni.

— Ezekre a feladatokra kellett vállalkoznia a labdarúgó szövetség tervei szerint: bejutni az EB négyes döntőjébe; kivívni a csoport elsőséget a VB selejtezők során, ami biztosíthatja számunkra a részvétel jogát az 1974-es tizenhatos döntőben, s ott becsülettel helytállni; végül pedig megvédeni Münchenben az olimpiai bajnoki címet.

— A feladatok elvégzésének harmadánál tartunk. S mint ismeretes,

teljesítettük az első számú tervet:

nagy küzdelemben ugyan, de eljutottunk az EB négyes döntőjébe. (A belgiumi döntőkre lapunk zárta után került sor.) *Ma már a VB selejtezők felét is lejátszottuk. A csoport leggyengébb tagja, Málta ellen mindkét mérkőzést megnyertük, döntetlenül játszottunk Stockholmban a svédekkel. Egy alkalommal megyünk majd ősszel Bécsbe, aztán jövőre Svédország és Ausztria is a Népstadionban lesz a vendégünk. Egy szóval sem mondom, hogy a nehezén már túl vagyunk, de annyit mégis megkockáztatok: talán egy árnyalattal könnyebb a helyzetünk, mint legerősebbnek látszó ellenfelünknek, a svédeknek* — mondotta Illovszky Rudolf, majd így folytatta:

— Ezeknek a sikereknek a kivívása mai helyzetünkben nagyon nehéz feladat volt. Bebizonyosodott, hogy az MLSZ célkitűzése reális. Ez az egyik része a problémának. A másik pedig az: magam is bizonyítani akartam, hogy amire megbízást kaptam, amire vállalkoztam azt teljesítjük. — Mert tudtam — s, hogy Komlós János szavaival éljek: ez „az érem harmadik oldala" —, ha nem is állnak rendelkezésemre világklasszisok, mint az NSZK, Anglia, Olaszország, Belgium s még néhány más ország csapatában, becsületesen, sportszerűen gondolkodó, lelkes labdarúgók közül választhatok egy csapatra valót, akik szívvel-lélekkel hajtanak, nem egy közülük egy idő múlva nagy játékossá fejlődhet. Világosan láttam, hogy ez az új csapat csak akkor lehet eredményes, ha megfelelő önbizalmat szerez; ha olyan csapatjáték alakul ki, amelyben döntő jelentőségű gólokban realizálódhat az együttes mai képessége. A múlt év júniusától lejátszott 13 válogatott mérkőzésünk lefolyása, eredménye — a 14. és 15. találkozó eredményét, amit az EB-én játszott a magyar válogatott, Illovszky nyilatkozata alkalmával természetesen még nem ismertük — *mind-mind azt igazolta, hogy a lehetőségek felmérésében sokat nem tévedtem.*

Emlékezetőül hadd soroljuk fel az eredményeket kronologikus sorrendben: Brazília 0:0 barátságos, Bulgária 2:0 EB, Jugoszlávia 2:1 barátságos, Franciaország 2:0, Norvégia 4:0 mindkettő EB, Málta 2:0 VB, Spanyolország 0:1 barátságos, NSZK 0:2 barátságos, Románia 1:1 EB, Málta 3:0 VB, Románia 2:2 és 2:1 EB, Svédország 0:0 VB. Összegezve:

7 győzelem, 4 döntetlen, 2 vereség.

A gólarányunk persze pozitív, 20:8. Szemre igazán szép, de a tartalma miatt is inkább büszkeségre, mint szégyenkezésre adhat okot. Nem kell hurrá hangulatba kerülni miatta, ám ha időtől, tértől nem vonatkoztatjuk el magunkat: ha figyelembe vesszük, hogy milyen előzmények után, milyen időszakban értük el, ne szégyelljük az örömöt, ne becsüljük le a szakvezetők és labdarúgóink becsületes munkájának eredményeképpen született sikereket. Mert ne feledjük — még akkor sem, amikor a tévé képernyője előtt ülve lelkesedünk a világ néhány jelenleg kimagasló válogatott vagy klub csapatának nagyszerű játékáért —, mi most akkor járunk el helyesen, ha válogatott csapatunk fejlődését még egy darabig önmagához mérjük, nem pedig az NSZK-éhoz, amely — véleményünk szerint — ma verhetetlen, legalább is hazai pályán.

De itt azonnal felmerül a kérdés, fejlődött-e a magyar válogatott önmagához képest, az őszhöz képest, amikor 5 győzelem s 1 döntetlenből állt össze a mérlege?

— Fejlődött, nem fejlődött? Én nem erre a kérdésre válaszolnék, hanem azt mondanám, hogy

az őszi csapat jobb volt!

Ahhoz ugyanis, hogy a fejlődést lemérhessük, ugyanazt a csapatot

Magyarország—Románia 2:2. EB-visszavágó Bukarestben. Így egyenlített Dobrin 1:1-re. (MTI Külföldi Képszolgálat)

Bo Larsson (jobboldalt) kapura lő a svéd—magyar találkozón, mellette Ove Eklund, Szűcs, a háttérben Bálint. (MTI Külföldi Képszolgálat)

kellene hasonlítani. Már pedig tavasszal nem ugyanaz a csapat játszott. Nagyrészt nem azért, mintha mindenképpen változtatni akartam — persze ilyen is volt —, hanem mert sérülések — Géczi, Fazekas, Vidáts —, sárga cédulák — Juhász Péter — erre rákényszerítettek. Mindez befolyással volt a csapatjáték formálására, hiszen a stílusalakításnak csak a kezdetén vagyunk, s ez nem féléves feladat, hanem hosszabb időre szóló. Nem kétséges, hogy amikor több játékost kell pótolni egy érés alatt levő együttesben, a kényszerű változtatás mindig törést okoz. Különösen olyankor nagy a probléma, amikor nem áll rendelkezésre tucatnyi azonos képességű, azonos játékfelfogásban játszó labdarúgó. Kell-e bizonyítanom, hogy mi mostanság nem állunk túl jól e tekintetben? Az őszi meccseinket változtatás nélkül ugyanaz a csapat játszotta végig, tavasszal egyszer sem szerepelhettünk ugyanabban az összeállításban az említett okok miatt. Ez az oka tehát annak, hogy a fejlődés mértékéről nem lehet reálisan számot adni — válaszolta a szövetségi kapitány.

A tavasz nagy pozitívumai közé tartozik az eredményeken felül, hogy azok a labdarúgók, akiket a szövetségi kapitány csatasorba állított, egytől-egyig helytálltak, tulajdonképpen egyikük sem okozott csalódást. Sőt, egyik másik mérkőzésen döntő szerepet játszottak a végeredmény kialakításában.

Emlékezzünk csak *Branikovits* pompás góljára és játékára sérülésig az első mérkőzésen a románok ellen. *Szőke* mindegyik mérkőzésen pompás dolgokat művelt, ízelítőt adott az igazi szélsőjátékból és gólratörő szemfülességéből. *Kocsis* és *Kű* a mérkőzések egyes szakaszaiban tanári módon töltötték be a modern középpályás szerepet. A fiatal *Vépi*, aki tartaléksorból csöppent a válogatottba, úgy küzdött, mintha lámpaláz nem is lenne a világon.

Vajon mi az oka annak, hogy az új emberek tulajdonképpen

egyszer sem okoztak csalódást?

Alighanem az is — mert kétségtelen, hogy többségük hosszabb idő óta egyenletes, komoly teljesítményt nyújtott csapatában a bajnoki mérkőzéseken —, hogy Illovszky Rudolf nem siette el a csatasorba állításukat. Kivárta az időt, amíg a legfiatalabbak nagyjából lehiggadnak, és saját csapatukban megszerzik azt a nemzetközi rutint is, amely minimálisan szükséges a válogatottban. És az is a szövetségi kapitány higgadt előrelátását dicséri, hogy akkor sem cserélte le őket, amikor a játék első félidejében gyengébben ment nekik a játék. A bizalom — ha nem méltatlanokra pazarolják — gyorsan viszonzásra talál. Soha nem felejtjük a belgrádi döntő mérkőzés második félidejét, amikor az egy félidősnek tartott Kocsis Lajos és az első félidőben gyengébben játszó Kű Lajos úgy összekuszálta az ellenfél áttörhetetlennek hitt védelmi rendjét, hogy abból nem is keredhetett más, mint győzelem.

Ma ott tartunk tehát, hogy

a válogatott küzdőszelleme

magas szinten áll. Ez nagyszerű alap a tovább lépésre, mert ez az igazi erkölcsi érték, amire építeni lehet.

A stockholmi döntetlenre játszás hatása alatt sokan kifogásolták, hogy miért nem a győzelem kivívása volt az igazi cél. S azt hangoztatták, a belgrádi második félidővel Svédországból is győztesen térhettünk volna vissza?

A szövetségi kapitány így látja a problémát:

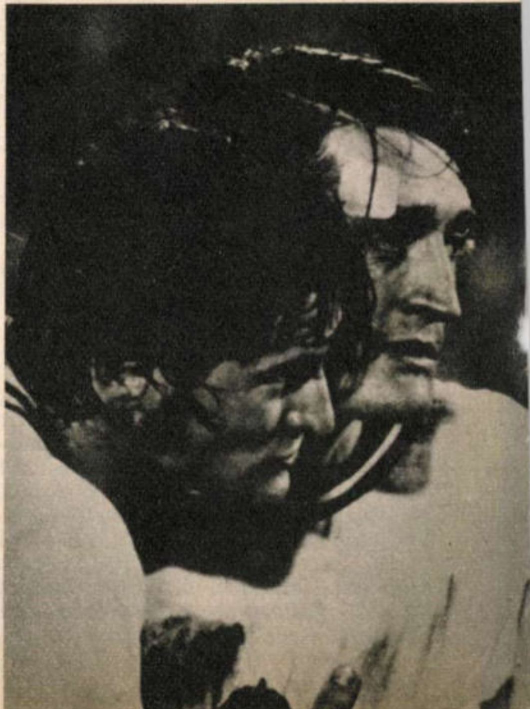
— *Higgyék el, én is boldogabb lennék egy színvonalas, szép játékkal idegenben kivívott győzelem után. Egy kialakult, stabil, nagy eredményekre bármikor képes együttes jogosult arra, hogy kockáztasson. Egy még kialakulatlan, állandóan változó összeállításban pályára kényszerülő válogatott, idegenben közel egyenlő erősnek látszó válogatottal szemben tétre menő játékban nem kockáztathat! Ezt még az NSZK sem tette meg az EB visszavágón saját otthonában sem, pedig az angolok ellen előbb idegenben győztek nagy gólkülönbséggel! Én úgy számítottam ki, hogy nekünk Stockholmban egy pontot kell szerezni ahhoz, hogy bekerüljünk a VB 16-os mezőnyébe. S ha ez a számításom beválik, s valóban ott leszünk Münchenben, talán majd elfelejtik nekem, hogy a csapat nem villogott ugyan, de a tervezett döntetlent elérte. Most nem szabad türelmetlenkedni. Most teljesíteni kell a terveket, lelkesen, elszántan, sportszerű eszközökkel. Közben majd csak alakul a csapat, csiszolódik a stílus, tudatosabbá válik a taktika, hiszen ebben a csapatban van egy sor fiatal játékos, aki még messze van tehetsége, képessége határától. Eljön az idő, amikor nemcsak az eredményeknek örülhetünk, hanem*

a játék szépségének is tapsolhatunk.

De a labdarúgásban ma, amikor mindenütt tudnak játszani, nem lehet várni minőségi ugrást, hanem csakis fejlődést. Az ugrás és a fejlődés között pedig időben van nagy különbség.

Tabák Endre

Bálint László és Kű Lajos a stockholmi mérkőzés lefújása után. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Laczkó és a Tatabánya

Laczkó Mihályról a Tatabányai Bányász játékosáról nem könnyű dolog portrét rajzolni. No, nem mintha hiányoznának a portré elkészítéséhez a palettáról a színek, hanem egészen egyszerűen azért, mert talán alig akad olyan futballt kedvelő szurkoló, aki ne tudná fejből legfontosabb erényeit, hibáit, életútjának, pályafutásának kisebb nagyobb érdekességeit. Egy biztos: Miskát mindenhol szeretik.

●

Színhely: Rudas gyógyfürdő. A melegvizes medencében két válogatott kerettag, csatár beszélget:

— *Tatabányán játszottunk tegnap.*

— *Akkor a lábad biztosan olyan, mint egy zászlókkal teletűzdelt haditérkép... Azok a hatalmas védők, te jóisten. Ne is mondd...*

— *Szó sincs róla. Egyetlen egyszer sem rúgtak meg. Igaz, Laczkó Miska volt az emberem. Ha akart valamit, vagyis, ha szerelt szinte észre sem vettem. Példátlanul sportszerű játékos. Mégis... bár sohasem kellene ellene játszanom! Azok az éktelen hosszú „pók" lábai, mindent elkanalaznak az ember orra elől és éppen akkor, amikor nem is gondolnám...*

A diskurzus nem folytatódhatott. Csodák csodájára Laczkó Miska jelent meg. Kezet fogtak, barátságosan hátba veregették egymást úgy, mintha tegnap nem is ellenfelek lettek volna.

Egy biztos: Miskát mindenhol szeretik.

● ●

1961 óta játszik az NB 1-ben. Tősgyökeres tatabányai, a rossz nyelvek szerint a beállós helyén és az árkádok alatt megbújó Sport presszóban egyaránt leltárba vették már... Az igazság az: kevés játékos kergeti ma az NB I-ben a labdát, aki annyira szeretné csapatát, mint ő. Néhány évvel ezelőtt, amikor kizárólag valamilyen érthetetlen félreértés miatt nem volt válogatott, lakása és a klub ajtaján lyukat kopogtak a vezető klubok képviselői. Miska mindenkit beengedett, mindenkit meghallgatott, mindenkinek igazat adott és... maradt. Maradt ott, ahol először húzott a lábára futballcsukát, ahol először kapott tapsot egy szép cselért, egy ügyes szerelésért.

● ● ●

Egyszer (nem is olyan régen) gólt rúgott. Az elsőt, amióta NB I-es futballista.

Jól eltalált lövés volt, szinte ízekre szedte a felső sarkot. Olyan boldog volt, mintha egy milliót nyert volna a lottón. A gól után beszaladt a kapuba, kivette a labdát és megölelte. Olyan volt, mint a kisgyerek, aki féltve őrzi játékszerét, nem adja senkinek. Aztán gondolt egyet és diadalmasan a közönség felé mutatta a pettyest. Tessék, itt van, megmutatom mindenkinek, ez az, amit én, Laczkó Mihály, a tatabányai Bányász beállósa az imént suvasztottam a sarokba, és amiért élek. Ezért a kerek kis micsodáért, mert ez mutatta meg nekem az élet szebbik oldalát, azokat a gyönyörű országokat, mesés városokat, a könynyebb bodogulás útját. Igenis, vegyétek tudomásul: hálás vagyok neki. Kergetni fogom, ameddig csak tudom, amíg nem jön egy olyan fiatal srác, mint amilyen én voltam egy évtizeddel ezelőtt és nem mondja nekem: most már menj öreg harcos, átveszem a váltóbotot. Te pihenj nyugodtan, megtetted a magadét. Addig maradok. Érzem: engem itt nagyon szeretnek.

Valóban: Miskát mindenhol szeretik.

● ● ● ●

A klub éttermében ülünk. Koccintunk.

— *Mire, Miska?*

— Arra, hogy még legalább három évig mint játékos ülhessek le itt.

— *Mi ennek az akadálya?*

— Talán semmi. Minden tőlem függ. Ha én bírom, felveszem a versenyt a fiatalokkal, a poszt, a mez is az enyém!

— *Alakul a csapat Tatabányán...*

— Mi az, hogy alakul? Van! Állítom: nagyon jó csapatunk van. És még jobb lesz. A védelem is javul, a csatáraink pedig olyanok, hogy minden edző a tíz ujját megnyalná örömében. A Salgótarjánt kell lepiszkálnunk a spiccről és akkor biztosan mi leszünk a vidék legjobbjai. Talán még az első négybe is bekerülhetünk. A Tarján persze veszedelmes ellenfél, annak ellenére, hogy alig egy év leforgása alatt egy MNK és egy bajnoki találkozón hét gólt rúgtunk nekik Tatabányán, anélkül, hogy közben egyet is kaptunk volna... Mégis... ők idegenben jobban...

— *Az év kezdete, a csapatkapitánynak sem sikerült úgy, ahogy szerette volna. Edzője megnyilatkozta: elképzelhető, hogy ki fogja hagyni a csapatból. Mi erről a véleménye?*

— Akkor, amikor ez felvetődött, valóban megérdemeltem volna. Túl élénken él még mindenkiben a tavaly őszi hajrá „bukdács" sorozata, amelynek betetőzéseképpen három fát kaptunk a Vasastól. Aztán jött az alapozás, a jugoszláviai portya és az én kihagyásom is feledésbe merült. Sőt: az első három mérkőzés után talán a legtöbb dicséretet én kaptam a mestertől. Ez pedig nem kis dolog, mert ő százszor is meggondolja, mielőtt megdicsér valakit. Ismerem...

— *Miska, szeret Tatabányán?*

— Helyesebb ha úgy fogalmazok: csak és kizárólag itt érzem jól magamat. Van ilyen... Vagy tévednék?

Lakat T. Károly

(Geleta Pál felvétele.)

A fedezetek. Balról: Horváth (Rába ETO), Komjáti (Vasas).

A közönség kedvence

Az UEFA idei ifjúsági tornájára, mint azt a jelekből jó előre következtetni lehetett, páratlanul erős mezőny jött össze. A magyar fiatalok csapatának spanyolországi szereplését nem előzte meg túlságosan nagy bizalom annak ellenére sem, hogy fokozatosan javult a csapatjátéka, s a hazai mérkőzéseken már huzamosabb időn keresztül veretlen maradt.

Mindez kiderült abból a nagyon mértéktartó nyilatkozatból is, amit a Labdarúgás áprilisi száma részére *Sárosi László* szövetségi edző adott.

Méltán keltett tehát ilyen előzmények után feltűnést és örömöt, hogy fiataljaink a torna legerősebb csoportjában, ahol a nagy esélyes NSZK, Skócia és a Szovjetunió volt az ellenfél, két nagyszerű győzelmet aratott: megverte azt a skót csapatot, amelyik a második mérkőzésen legyőzte az NSZK-t; s biztosan szerezte meg a két pontot a szovjet fiúk ellenében is.

A csoport elsőséget eldöntő NSZK elleni találkozón 1 pont is elegendő lett volna, ezt azonban súlyos egyéni hibák miatt nem tudta megszerezni: 3:2 arányban maradt alul, tehát mindössze 1 gólon múlott a nagy meglepetés.

Berzi Sándor, az MLSZ elnökségének tagja, az ifjúsági bizottság vezetője így látta a tornát.

Méltón a jubileumhoz

— Ez a jubileumi torna minden tekintetben méltó volt a célkitűzésekhez: nagy küzdelmek, sportszerű és magas színvonalú játék, meghitt, meleg baráti légkör volt a jellemzője ennek a nagyszerű rendezvénynek. Minden túlzástól mentesen, mégis úgy gondoskodott a szervező bizottság az utánpótlás nagyreményű labdarúgóiról, s a delegációk minden egyes tagjáról, hogy zavartalanul készülhettek a mérkőzésekre. Volt idő a baráti kapcsolatok megteremtésére és ápolására; a felkészülést semmiben sem zavaró érdekes programok lebonyolítására. A pálya, az ellátás és nem utolsó sorban a nagyjában és egészében kitűnő játékvezetés mind, mind segítették a lebonyolítást. Külön ki kell emelnem a lelkes, hozzáértésről tanúskodó, tárgyilagos, mértéktartó sajtóhangokat. Úgy vélem, itt minden jól szolgálta a labdarúgás ügyének népszerűsítését. S az a szeretet, amely körüllengte a fiatalokat, egyenesen megható volt.

Berzi Sándort — aki annakidején maga is többször magára öltötte az ifjúsági válogatott mezét — arról faggattuk, hogy szakmailag hogyan értékeli a tornát.

Természetesen elsősorban az a csoport érdekel benünket, amelyben a fiaink is szerepeltek.

Az ifi bizottság vezetője elmondotta, hogy a csoporttársaktól nyert értesülése szerint minden csapatban hosszú idők munkája öltött testet.

A Szovjetunió együttese már több mint egy teljes esztendeje van együtt, az NSZK csapata mögött nem kevesebb, mint 60 előkészületi mérkőzés állt, a skótok pedig, akik tavaly is jól szerepeltek, már régen összedolgozott csapattal érkeztek.

— Az összeszokottságot könnyűszerrel felfedezhettük a csapatjátékukban. Természetesen a mi köreinkben is komoly munka folyt, hiszen 12 nemzetközi meccsen készítettük elő a fiúkat. A mostani csapatból heten már tavaly is játszottak. Ennek ellenére a szükségesnek mutatkozott kísérletezések és tehetségkutatások miatt elég későn alakult ki a végleges együttes.

— Úgy ítéltük meg, hogy ebben a nagyon erős társaságban csak akkor tud helytállni a mi csapatunk, ha nem engedi magára erőszakolni az ellenfelek játékmodorát. Hogyan lehet ezt megakadályozni a gyors, kemény, fizikailag erőteljesebb csapatokkal szemben? Úgy, hogy a mieinknek saját tudásukra, képességeikre, gyorsmozgásos támadásszövésre, pontos adogatásokkal helyzetek teremtésére kell törekedniök!

— A mi fiataljaink megértették az elgondolásokat,

nem verekedtek, hanem játszottak!

Ez a játék nemcsak a közönség, a szakemberek és a sajtó elismerését érdemelte ki — a skótok és a szovjetek elleni győzelem után minket tekintettek a torna győztesének —, hanem láthatóan meglepte ellenfeleinket is. Bár mindegyik mérkőzésen az ellenfél rúgta a vezető gólt, nem a mi csapatunk lett ideges és olykor fejvesztett, hanem ők. Sem a skót, sem a szovjet együttes nem volt képes a saját játékát játszani, a mieink irányítottak! És nagyjából ez volt a helyzet az NSZK elleni játékban is, amikor hosszú szakaszokon keresztül teljesen tanácstalanok voltak a mieink ötletes támadásszövésével szemben.

— Az a nyolc gól, amit fiaink elértek, mindennél többet mond, pedig a

A védelem. Balról: Varga, Szigeti (VM Egyetértés), Dombai (Tatabánya), Sándor (Csepel), Kanász (MTK), Erős (FTC).

a magyar ifi csapat

helyzeteinknek csupán egy részét aknázták ki. Viszont abból a hét gólból, amit kaptunk, a döntő többség egészen primitív egyéni hibákból esett. Ezek a hibák azért is voltak oly feltűnők, mert szinte érthetetlennek tűnt: hogyan hibázhatnak ily súlyosan olyan együttes tagjai, amely egészében okosan, taktikusan és nagyon-nagyon mutatósan játszott.

— Mindhárom ellenfelünk egyébként a ma oly divatos 4—3—3 formációt erőltette, emellett tartott ki. Mi úgy láttuk a tavaszi előkészületi mérkőzéseken, hogy ez a felállás nem ízlik a fiúknak, nem tudják játszani, különösen a támadásszövésben okoz nagy zavarokat. Így aztán a 4—2—4 rugalmas változatát igyekeztünk velük besúlykoltatni. Sárosi László jó pedagógiai képességét és a fiúk taktikai érzékét dicséri, hogy pár hét leforgása alatt — néhány, a célnak megfelelő játékos beépítésével — sikerült komolyan előrelépni a csapatjáték kialakításában. Hiszem, hogy a szakvezetés jó úton jár, meggyőződésem, hogy a játékra épülő labdarúgással a jövőben jelentősen tovább fogunk lépni.

— Hadd tegyem mindehhez hozzá: igen kellemes meglepetés volt mindannyiunk számára az a bátor küzdőszellem, amely a csapat minden egyes játékosát eltöltötte. Nem kisebb örömöt okozott az sem, hogy a játékosok kondíciója kifogástalannak bizonyult. Erre a legjobb bizonyíték: mindhárom mérkőzésen a második félidőben újítani tudtak. Persze ez nemcsak a jó erőnlét, hanem a lelki felkészítés következménye is volt, ezért nem omlottak össze, amikor az ellenfél vezetést szerzett. S az sem törte le őket, amikor súlyos egyéni hibákból gólokat kaptunk!

Befejezésül arra kértük *Berzi Sándort*, értékelje röviden a játékosok egyéni teljesítményét.

A becsületes helytállás

jellemezte a fiúkat, s többségében meg is oldották a feladatukat. Hátul Kanász és Csernetzky egyaránt nagyszerű dolgokat csinált, ám egy-egy gól előtti helyrehozhatalan hiba őket is terheli. Középpályán Horváth és Orsós vezérkedtek. Orsós magas színvonalon töltötte be a hátsók és a támadósor közötti összekötő kapocs szerepét, s ugyanezt mondhatnám el Horváthról is, ha a hév olykor el nem ragadta volna: többet akart vállalni a kelleténél, ami néha megbosszúlta magát. Nagyszerűen érvényesült a balszélső Sipőcz gyorsasága, lövőkészsége, cselezőképessége. Weimper az NSZK ellen játszott legjobban, de ugyanakkor két óriási helyzetet kihagyott. Komjáti minden meccsen csak a második félidőben szerepelt úgy, ahogy vártuk tőle. Dombai, a kitűnő képességű kapuvédő ezúttal bizonytalan és bátortalan volt.

— Hadd fejezzem be azzal, hogy összességében sokkal többet nyújtottak a fiúk, s ha nem következett volna be néhány egyébként teljesen veszélytelennek tűnő pillanatban kis üzemzavar, talán valóban igaza lett volna a spanyoloknak: mi játsszuk a döntőt.

— Igazán nem vigasztalásképpen mondom, mert valóban úgy van: ha sikerül a kutatási, kiválogatási munkát a jelenleginél sokkal szélesebb alapokra helyezni, s ha meg tudjuk valósítani a még hosszabb, és sokkal több előkészületi mérkőzéssel gazdagabb programot, a megindult fejlődési folyamat meggyorsulhat. Úgy érzem, a feltételeket az MLSZ és az egyesületek biztosítani tudják, s így kialakulhat az új csapat. Új csapatról kell beszélnem ugyanis, mert a jelenlegi teljes egészében kiöregedett, jövőre új fiúkat viszünk a pályára. A körvonalak pedig már kibontakozóban vannak, hiszen a következő évjáratokkal is párhuzamosan foglalkoztunk.

Sárosi László, a kapitány

A csatársor. Balról: Vedrődi (Vasas), Orsós (Komlói B.), Weimper (VM Egyetértés), Sipőcz (Vasas). (MTI Fotó, Petrovits László felvételei)

VÁLOGATOTTAK ARCKÉPCSARNOKA

Vépi Péter
Ferencváros

Életének első bajnoki labdarúgó mérkőzését 12. születésnapján játszotta. Ki tudná megmondani, hogy miért maradt meg benne oly élességgel az a nap? Talán mert a két időpont oly szerencsésen egybeesett? Vagy a sportszerűség jegye volt ez? Vépi Peti életreszóló eljegyzése a labdarúgással?

Állunk a titkok kapujában, s nem tudtunk megválaszolni semmit.

Az ember sokszor van így: áll a titkok kapujában, s nem tud válaszolni semmit.

Vépi Péter különben is csukott könyv a labdarúgószurkolók előtt. Eddig nem történt vele semmi olyan, amire a szurkolóknak oda kellett volna figyelniük. Nem nőtt soha a mezőny fölé, nem szerelt látványosan, nem trükközött. A szurkolók legfeljebb fölszisszentek egy-egy szerelését látván. Mert Vépi Péternek azért mégis akad egy „különös ismertetőjele": a keménység! Más nem is nagyon tűnt föl nála. Gyorsaságát természetesnek vették, akárcsak azt, hogy a szélsők nem igen boldogulnak a ferencvárosi védővel. De ezt leginkább keménységének, vagy még inkább a csatárok gyávaságának tudták be.

Sok emberre mondták már:

— *E fiúból válogatott lesz, akárki meglátja!*

Vépi Péterre nem mondták.

És Vépi Péter a Románok ellen, 1972. áprilisában a Népstadionban a 4-es számú címeres mezben futott ki a pályára. Pár nap múlva Málta válogatottja ellen már másodszor volt válogatott. Csakhogy akkor jobbhátvédet játszott. És még gyarapodott volna válogatottságának száma, ha a második román—magyar előtt szinte néhány órával be nem lázasodik.

Sok emberre mondták már:

— *E fiúból válogatott lesz, akárki meglátja!...*

Vépi Péterre nem mondták.

És Vépi Péter kétszeres magyar válogatott.

Vallomás-töredék:

— *Tudom jól: nem vagyok született tehetség. De imádom a labdarúgást, és igyekszem sokat edzeni, hogy ott lehessek a legjobbak között. Tudok áldozni érte! Sok olyan sráccal fociztam együtt, akiknek homlokán ott virított a tehetség bélyege, akik a „nagy tehetségek" voltak. Eltűntek. Nem volt meg bennük az az akarat, amely a tehetség lehetőségét a tehetség tényévé változtatja. Sok olyan sráccal fociztam együtt, akiknek homlokán ott virított a tehetség bélyege. És mégis én játszom a Ferencváros NB I-es csapatában, és mégis én lettem válogatott. Mert imádom a labdarúgást, és tudok áldozni érte. Én nem égek ki 28 éves koromra, és hacsak valami súlyos sérülés közbe nem jön, akkor én nagyon sokáig játszom, mert így akarom, mert soha nem engedek ki, mert tudom, hogy nekem sokat kell edzenem, hiszen én nem születtem tehetségnek...*

Esztergomi beszélgetés-töredék. Színhely: a Volán Szálló étterme. Péteren meggypiros címeres melegítő van. Kezében remeg a cigaretta.

— Látod, Péter, ilyen az élet! Márciusban, de még április elején sem volt biztos, hogy bekerülsz-e a Ferencváros első csapatába. Alig három hét telt el, és már kétszeres válogatott vagy.

Szeme megrebben. Magas, értelmes homlokán váratlanul ráncok teremnek.

— *Igen, így van. Ilyen az élet. Bármennyire fáj is, de így igaz: alig néhány hete még a Ferencvárosban sem volt biztos a helyem.*

— Úgy érzed, hogy „átviszed" a válogatottság mércemagasságát?

— *Jól ismerem képességeimet. Soha nem mertem még gondolni sem arra, hogy én válogatott leszek... Hiszen nekem csak keménységből nem kell több, mint ami van, de gyorsaságban, fordulásban, labdakezelésben, rúgótechnikában van mit javulnom. Jó lenne Novák Dezsőtől megtanulni a szép, hosszú indításokat...*

— *Tanulnom kell még mindent!* — nem emlékszem rá, hogy pontosan hol és mikor mondta ezt Vépi Peti, de abban biztos vagyok: utána egyik munkatársammal órákon át beszélgettünk a ferencvárosi hátvédről. Két olyan erényét emlegettük legtöbbet, amelyek látszólag nem tartoznak közvetlenül a labdarúgó-erényekhez. És mégis oda tartoznak! E két erény: a szerénység és az akarat. Igen, Vépi Péter emberi tartása jóval szerényebb, mint labdarúgó-képessége. Írhatnám így is: többet tud, mint amit hisz magáról. Ritka ember! Hisz mi, többiek, általában a köz véleménye fölé emeljük magunkat. De talán a jobbhátvéd eme első erényéből fakad a második: a tántoríthatatlan akarat.

„Ilyen labdarúgókra, mint Vépi Péter — fogalmaztuk meg magunknak munkatársammal — nagy szüksége van ma a magyar labdarúgásnak. Mert a szerény, a játékért áldozni kész, a játékkal szemben alázatos, nyílt jellemű férfiak többet érnek, többet használnak, mint az önhitt zsenijelöltek, akik azt hiszik, ha akarnák, egyik pillanatról a másikra Pelét is elhalványítanák. Csakhogy... éppen akarni nem tudnak, és vélt zseniségük címén követelik a kivételezettséget."

Lehet, hogy a vépipéterekkel nem lehet sorozatban világbajnokságot nyerni, de lehet becsületes, jó labdarúgást csinálni. Olyat, amellyel mindig ott lehet lenni Európa élvonalában. Mert a vépipéterek nem csillognak ugyan egy-egy mérkőzésen, vagy egy-egy mérkőzés öt percében, de nem is tűnnek el 40—50 percekre, mintha a pályán sem lennének. Ők 90 percen át hozzák magukat nagy ingadozásoktól mentesen.

Vépi Péter dicsérete nem a szürkeség, hanem az emberi megbízhatóság dicsérete.

Életrajz-töredék:

— 1949. október 20-án születtem Balatonföldváron. Edesapám egy fiúnevelőotthon igazgatója volt. Másfél éves koromban költöztünk Budapestre, mert édesapámat a Vasvári Pál Fiúotthon igazgatójává nevezték ki. Ott is laktunk az intézetben, együtt 600 fiúgyerekkel. Erthető hát, hogy nincs első labdaélményem, mint ahogy az embernek nincs első lélegzetvételi élménye. A srácok életéhez hozzátartozott a foci, így hát az én életemhez is hozzátartozott. Belenőttem. Tizenegy éves sem voltam, amikor a Ferencvároshoz kerültem. Az úttörő V.-ben kezdtem kapusként, és éppen az Ujpesti Dózsa ellen. De csak akkor, csak azon az egy mérkőzésen voltam kapus. És akkor még nem lehettem igazolt játékos. Az első bajnoki mérkőzésem pedig éppen 12. születésnapommal esett egybe. Boldog és büszke voltam. De ez így természetes. Utána végigjártam a futballiskolát. Csatárként. Előkészítő csatár voltam. Aztán Zalka Bandi bácsi hátravitt fedezetnek, majd Csanádi Ferenc beállósnak. Végülis szélsőhátvéd lett belőlem. Csak ennyi „karrierem" története. Legfeljebb még egy óhaj tartozik hozzá; szeretnék végre jobbhátvédnek megmaradni... Egyébként valójában szerencsém van. Edesapám okos szigorral nevelt. Belémoltotta a fegyelmet úgy, hogy közben barátom maradt. Így aztán 16 éves koromban sem maradoztam ki, este 9-kor otthon voltam, pedig vitt volna a vérem... Szóval, ez van. Leérettségiztem, később autóvillamossági műszerész-szakmát szereztem, és szeretnék továbbtanulni, főiskolát végezni. Hiszen azokat az embereket becsülöm, akik gondolnak a futball utáni életre is, és amire elszállnak a labdarúgó évek, megteremtik későbbi egzisztenciájukat. Talán ezért Páncsics Miki a példaképem. Olyan labdarúgó, olyan középhátvéd, hogy a világ bármelyik csapatában övé lenne a 3-as mez. És tud ember lenni! Ha kell, komoly. Ha kell, tréfál. Barátnak is szigorú barát. Becsületes, nyílt, őszinte. Rendezett körülmények között él, és... tanul... Jó lenne olyannak lenni...

Rózsa András

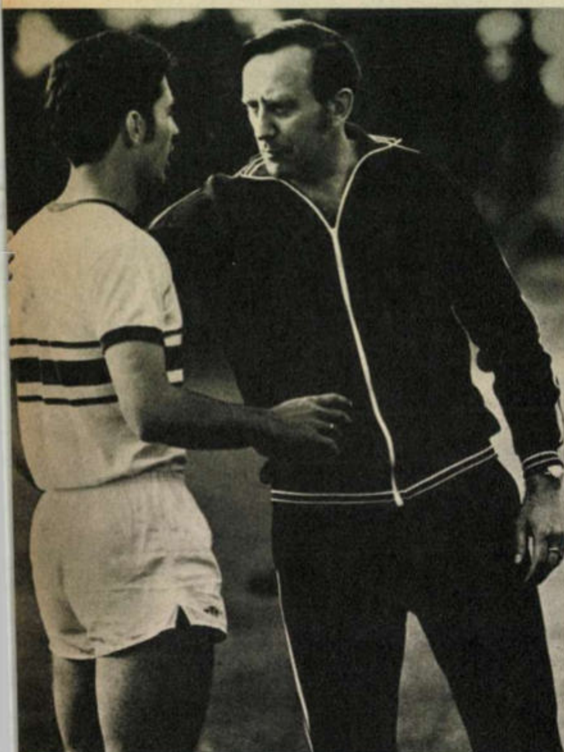

Záhonyi Iván
felvétele

Új színek az élvonalban

A ZTE a megye csapata

Másfél évtized nem nagy idő egy sportegyesület életében. Ha azonban ez a másfél évtized a klub egész eddigi életét jelenti, akkor bizony más a helyzet. 1957-ben két zalaegerszegi klub — a Petőfi és a Vörös Lobogó — egyesüléséből keletkezett a ZTE, s a rövid 15 év kimagaslóan legnagyobb sikerét most érte el a megyeszerte népszerű zöld-fehér együttes. Bekerült az NB I-be,

Szőcs János edző a szünetben Józsinak ad egy-két jótanácsot.

— Győzelem! Az NB I-ben vagyunk, fiúk!

az ígéret földjére, amely hosszú esztendőkön át megvalósíthatatlan álomnak tűnt.

A ZTE sportirodájában ülünk, *Benedek Tibor* elnökhelyettes, *Láng József* intéző, *Vajtai Róbert* sportiroda-vezető és *Szőcs János* edző társaságában. Csupa örömtől sugárzó arc, derűs tekintet. Nem csoda. A 43 000 lelket számláló, Budapesttől 235 kilométerre levő város életének egyik legnagyobb társadalmi eseménye az NB I-be kerülés. Az egyesület — országszerte nem mindenki tudja — a tanácsé és a közalkalmazottaké, tehát lényegében a városé. Sőt, túlzás nélkül mondhatjuk: az egész megyéé. Bizonyíték erre a nyolc-tízezres nézőszám, amely a legmagasabb átlagot jelenti az osztályban, s amelynek — mondjuk csak meg őszintén — egy sereg NB I-es egyesület is igen-igen örülne.

A játékosok munkaviszonyáról beszélgetünk.

— *Minden labdarúgónk dolgozik* — mondja Benedek Tibor —, *s nemcsak bejelentett munkahelyük van, hanem valóban dolgoznak. Értelmiségi és fizikai munkakörben egyaránt, elsősorban a különböző tanácsi vállalatoknál. Természetes, hogy a munkaidőkedvezményt megkapják, enélkül nem is kívánhatnánk tőlük — naponta — lelkiismeretes edzésmunkát.*

Újból szóba kerül a nézőszám s amikor azt kérdezzük, nem lesz-e szűk a tizenkétezer férőhelyes nézőtér például a Ferencváros elleni mérkőzésre, szinte egyszerre válaszolnak:

— *Nem lesz szűk, mert a kibővítési munkákat hamarosan megkezdjük. Természetes, hogy a fővárosi nagycsapatok ellen több nézőre számítunk. Még a megye legtávolabbi csücskéből is eljönnek majd a szurkolók, autóbuszon, motorkerékpáron.*

A zalaegerszegi közönség nemrégen sportszerűségi díjat nyert s éppen Benedek Tibor vette át a szép megemlékezést. Az idegenbeli mérkőzésekről rendszeresen saját rádióriportot adnak Zalaegerszegre. Sokan elkísérik kedvenceiket ezekre a mérkőzésekre, így aztán Szabóék sosem érzik magukat egyedül.

— *Remények, tervek, erősítések?* — Ezt a három szót nem hagyhatja ki az újságíró egy újonc csapat vezetőivel folytatott beszélgetés során. A válasz — várható:

— *Szeretnénk bennmaradni, s legalább két évet egyhuzamban eltölteni a legjobbak között. Milyen sokat tanulhatnának játékosaink az Újpesti Dózsa, az FTC és más csapatok ellen. Technikát, taktikát, mindent. És tanulhatnánk mi magunk, vezetők is. Akkor sem esnénk persze kétségbe, ha már egy év után kiesnénk, hiszen tizenkét hónap alatt ismertté válna, hogy Zalaegerszegnek NB I-es futballcsapata van. Erősítés... Erről talán ne beszéljünk részletesebben. Nyilvánvaló, hogy kellene majd egy-két új erő, hiszen bármilyen komolyan is foglalkozunk a saját nevelésű utánpótlással, nálunk sokkal nagyobb, régebbi klubok sem tudják azt önerőből, megfelelően megoldani. Egy azonban tény: a feljutást kiharcoló, jelenlegi játékosgárdára építünk. Ők adják az NB I-es csapat gerincét, s mindenkire számítunk, aki itt akar maradni nálunk.*

Szőcs János elbúcsúzik, edzésre kell mennie. Amikor becsukja maga mögött az ajtót, Vajtai Róbert megjegyzi:

— *Sokat köszönhetünk János nagyszerű munkájának. Zalaegerszegi születésű, a szülei ma is itt élnek, tulajdonképpen minden ehhez a városhoz köti. Szereti is mindenki, s elismeri a munkáját. Kiváló edző s éppen olyan kitűnő pedagógus. Magától értetődő, hogy az egyesület elnöksége igyekszik minden támogatást biztosítani az edző eredményes munkájához.*

Bita, a ZTE 11-ese

Jobb játékkal kedveskedni

A legifjabb hazai szurkolók is tudják: a SZEOL a 70—71-es bajnokságban, utolsó helyezettként esett ki az NB I-ből. A mostani küzdelemsorozat befejezése után viszont újból NB I-es lesz. *Dobozi Istvánnak*, a SZEOL szakosztályvezetőjének mondjuk, illetve tőle kérdezzük:

— *Szeged mindenkori NB I-es csapata sűrűn vált átszállójegyet a felső osztályba. Mikor lesz már hosszabb időre szóló, többéves bérlet a szegediek zsebében?*

A szakosztályvezető „veszi a lapot" s igen derűsen feleli:

— *Úgy érzem, ebben az évben évekre szóló bérletet sikerül biztosítanunk.*

Hogy miért, arra a Dobozival és más helyi vezetőkkel folytatott további beszélgetésünk ad választ. A csapat patrónusai, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt, meg az egyetemek minden lehetséges támogatást megadnak az egyesületnek, benne természetesen a labdarúgó szakosztálynak, a játékosgárdának. Ez az első számú indok a derűlátásra. A második: az egyesület kezd az egész város klubjává válni. Az SZVSE, a Dózsa, s még a kisebb klubok szurkolói is szívesen megnézik a SZEOL mérkőzéseit, főleg amikor ellentétes a sorsolásuk. A harmadik: a pártbizottság és a tanács is mind több segítséget ad. A negyedik: a szurkolók, ha olykor elégedetlenkednek is a csapat teljesítményével (mint például a közelmúltban a ZTE elleni, otthoni rangadón), alapjában véve szeretik az egyesületet, az együttest. Bizonyíték erre éppen a ZTE elleni tizenháromezres nézősereg, amelyből tizenkétezer a hazaiaknak szurkolt. Az NB I-ben pedig feltétlenül növekszik majd a nézőszám s a huszonötezres nézőtér bizony alighanem megtelik a Ferencváros, az U. Dózsa és a Bp. Honvéd elleni mérkőzésekre.

Szűcs György edző arról beszél, hogy hétfő kivételével (amikor általában „gőzfürdő-edzésre" kerül sor) minden nap tartanak edzést, kedden és pénteken kettőt is. A szombat délelőttöket sem hagyják ki. A játékosok manapság zokszó nélkül végzik a felemelt adagokat is, hiszen tudják, hogy enélkül nem lehettek volna újból NB I-esek.

Kertes Mihály, Szeged futballsportjának egyik régi felvirágoztatója (napjainkban az MLSZ elnökségi tagja) rajongója a város labdarúgásának, de — nem elfogult.

— *Sokat kell javulnia a csapatnak* — vélekedik —, *ha meg akarja állni a helyét az első osztályban. Az NB I-ben ötpercekre sem szabad kiengedni, nemhogy egész félidőkre.*

Általános vélemény szerint Szegeden sokkal több gondot fordítanak jelenleg az utánpótlás nevelésére, mint néhány esztendővel ezelőtt. Kitűnő képzettségű edzők foglalkoznak a második csapattal és az ifikkel (mint például Rábay László), a vezetőség ellenőrzi a játékosok tanulmányi előmenetelét, illetve munkahelyi magatartását és teljesítményét.

Viszatérve az első csapatra, ilyenkor, nem sokkal az új bajnokság indulása előtt, óhatatlanul felmerül a kérdés: erősítenek-e, kivel erősítenek. A válasz meglehetősen diplomatikus, s ez érthető.

— *Neveket és posztokat nem említünk* — ez az összefoglaló válasz.

— *Nem vitás, hogy kell erősítés a védelemben csakúgy, mint a csatársorban. Hátul legalább egy, elöl pedig egy-két új erőre van szükségünk. Ha ezt sikerül elérnünk, úgy érezzük, nem lesznek kiesési gondjaink.*

Dávid Imre, az egykori ifjúsági válogatott véleménye:

— *A szegedi szurkolók megérdemlik, hogy a Fradit, meg a többi NB I-es pesti csapatot láthassák a Tisza-parti pályán. S feltétlenül megérdemlik azt is, hogy mi az eddiginél jobb játékkal kedveskedjünk nekik. Erre hajtunk majd rá az őszi idényben.*

Derék dolog, nagyon kedves szavak. Reméljük, a SZEOL játékosai ősszel ehhez tartják magukat.

Vörös (sötét mezben) rohamozza az ellenfél kapuját.

Dávid Imre elhúz az ellenfél védői mellett.

— Gratulálok, Ferikém! — Magyar (jobbról) a gólszerzőnek, a nyurga Vassnak fejezi ki jókívánságait.

KÍSÉRŐZENE

ELŐNYSZABÁLY

Az edző és fiai a vetítővászon előtt ültek. A vasárnapi döntetlen részleteit forgatták vissza. Apinkó elemében volt, Gólzsáknak magyarázott. A mai főtéma az előnyszabály sokféle értelmezése. És pergett a kép, a film egy kibontakozó támadást mutatott.

— *Gólzsák, te túl gyorsan húzódtál előre, nem vártad ki azt a néhány ütemet, ami a segítőid felfejlődéséhez szükséges lett volna* — mondta az edző.

— Régi hibám, mindent elhamarkodok — adott igazat mesterének a középcsatár.

— *Várj, máshová akarok kilyukadni, figyeljétek tovább... Szerencsédre vagy balszerencsédre a söprögetőjük szabálytalanul szerelt, és a labda nálad maradt. Zöld utat kaptál, de nem indultál le. A rigó tétovázott. Két-három tizedmásodperc múlva mégis sípolt és odalett a helyzet.*

Apinkó a széktámlán dobolta a taktust:

— *Ha továbbfutsz és megcélzod a kaput, kereshettél volna valamit. De a sípszó után felsorakozott a védelem, minden rést és embert lefedeztek. Itt most jól látszik. A szabadot még el sem rúgtuk, már a helyükön voltak. Fegyelmezett társaság: egy támadó, egy védő. A síp tehát őket hozta előnybe. Ez az eset, mikor a büntetés a vétkesnek kedvez, ahelyett hogy sújtaná!*

A fiúk helyeseltek és elmarasztalták a játékvezetőt. A gép kikapcsolt. Akkor jött a meglepetés: Apinkó váratlanul megvédte a bírót. Máskor is előfordult hasonló, szerette provokálni a vitát, tanítási módszeréhez tartozott.

— *Csend, figyeljetek! Ha nem fúj és Gólzsák elveszíti a labdát, most őt támadnánk. De így, lehetőséget adott, amit nem használtunk ki. Erről nem tehet. Ne azon vitatkozzunk, hogy melyik volt a nagyobb lehetőség: füttyel, vagy fütty nélkül? A szabálykönyv szerint helyesen járt el, fedezve van. Egy szabály elvégre nem rúghat helyettünk gólokat. Azok a csukátokban vannak; kár, hogy alszanak.* — És pergett a kép, másik részlet következett. Az előbbinek éppen a fordítottja. Újabb sípszó. Apinkó most nem védte meg a bírót, sőt... Előrebocsátotta, hogy becsületes tag, mindig objektív kíván lenni, de sokszor túlhajtja.

— *Igen, jól hallottátok. A becsületesség is csinálhat galibát. Emlékeztek erre a jobboldali támadásra? Lassítsuk kicsit és beszéljük meg. Herkó alig hogy megbillent, rögtön visszanyerte egyensúlyát. Akár az első félidőben Gólzsák. Ha a jófiú sípja néma marad, megnyertük a mérkőzést. De a bíró, ami biztos, az biztos, megint fütyült. Nem fütyülte szét a meccset, azt nem állítom, de kevesebb több lett volna. Kemény dió az előnyszabály. Nem hiába tartják, hogy helyes alkalmazása a magasszínvonalú játékvezetés próbaköve.*

— *Pedig ragyogó bíró... Az egyik pontot például ő mentette meg nekünk!* — Mindnyájan rábámultak. Apinkó mosolygott. Bajusza helyén egy csúfondáros manó tűnt föl és körülfutotta széles száját. A fiúk azt találgatták: hova fog kilyukadni? Fricskáit ismerték és elnézték neki, mivel szerették és mindig a javukat akarta. Megesett, hogy valamelyikük kipottyant a kegyeiből. Egy darabig a csapatból is kimaradt. Aztán váratlanul foglalkozni kezdett vele, gyötörte az edzésen és a fiúban hála gyöngyözött fel, mint pezsgőben a szénsav. Mestere volt mindnek, önként vállalták annak, akárcsak második apjuk lett volna. Vajon mit akar most?

— *Előnyszabály ide vagy oda* — kezdte nagysokára —, *felmondjátok, de ha az életben találkoztok vele, úgy álltok ott, mint szamár a hegyen. Egy mukk se jön a szátokra. Nekem se jött... Volt egy barátom, aki elkaszált. Együtt katonáskodtunk. Ha testvérek vagyunk, se húzunk jobban egymáshoz. Mikor megnősült, meglepődtem. Elmondom...*

Gólzsák türelmét vesztette:

— *De kedves mester, mi köze ennek az előnyszabályhoz? És mit akart azzal, hogy a rigó hozta a pontot?*

„Gólzsák megveszett, Apinkóra támad." Zsokó, a kapus és Herkó, az összekötő egyszerre gondolták, de egyik se mondta ki. Ha most szavaznának, Gólzsák nem lenne kapitány. Néhányan emlékeztek, két éve is így kezdődött, amikor először összerúgtak.

És Apinkó tovább mondta a magáét:

— *Ott tartottam, a barátom, igen, a katonabajtársam... Azt a lányt vette el, akinek évekig, bár titokban, én udvaroltam. Ne nevessetek, ma sem ritkaság. Hogy Gyulus előtt titkoltam, az más tészta, féltékeny voltam rá. Mindegy. Rövid leszek. Szép kis előnyt szereztem már vele szemben, amikor lekeresztezett. Hogyan csinálta? Rámenős volt, nem olyan nyám-nyám, mint a ti Apinkótok. Leteperte. Ő játszotta meg az én helyzetemet. Ha valaki fütyül, javítani tudok, én rúgok labdába. De csend volt. Nekem fuccs lett, egy-két taktussal lekéstem Annáról. Hogy miről maradtam le? Ki tudja? Most nem az a fontos. Aki pedig azon nevet, hogy az életben nincsen előnyszabály, az téved. Lennie kell! Bíró is van, csak hallani kell a sípját. És az a legnehezebb! Hát ennyi. Remélem, nem voltam túl hosszú. Vagy mégis? Mehettek zuhanyozni.*

Gólzsák feltartotta a kezét:

— *Hohó! Ilyen olcsón nem ússza meg. A rigómadarat mondja, aki a pontot hozta!*

Visszaültek.

— *Tehát a 82. perc!* — mondta az edző és a kép már mutatta.

— *Néhány pillanat a kavarodásból és az a bizonyos „kapubalökés". Két szögből is élvezhető. Kaptunk egy amatőr filmet, előbb az forog. Figyelsz, Zsokó?*

— Egy zümm se hallatszott, mind a képre meredtek. — *Fölmentél a vinklibe, de már csak a labda után. Tisztán látszik, hogy senki se lökött meg, senki se akadályozott a védésben. Vagy mondtál valamit?* — Zsokó hallgatott. — *Nohát! Miért nem rohantál protestálni, mért hagytad, hogy kettőnek mutasson feleselésért sárga lapot, mért nem ordítottál, hogy szabályos gól volt? Fair-play-t nyerhettél volna. Te kisasszony! Vagy azóta úgy érzed: hozzádért valaki?*

Apinkó bőrére megint kiült a csúfondáros mosoly. A kapus kissé elfordult tőle és egy széles hátat keresett.

— *Remek bíró, én mondom. Egyszer téved egész meccs alatt; ez a szabadrúgás, amit kapubalökésért megítél. Bíz' isten disznónk van. Ha gólt nem is rúgtunk, legalább azt nem kaptuk be, amelyik már bent volt. Nagyszerű! És még azon vitatkozunk, hogy nem alkalmazza jól az előnyszabályt.*

A középcsatár nem bírta tovább:

— *És ha úgy volt?! Ne röhögtessen! Mutasson egy kapust a világon, aki Zsokó helyében kinyitja a száját.*

Az edzőnek egy arcizma se rándult.

— *Kapust nem tudok, de egy mesebeli huszárkapitányt igen.* — Az a manó újra a szája körül szaladgált. — *Figyeljetek! A huszárkapitány, mellesleg kardvívóbajnok is volt, párbajozott. Ellenfele bevitte neki a találatot, mire ő a mellére csapott, bemondta maga ellen a döntő tusst és... és...? Percek múlva elvérzett. Ne szomorkodj, Zsokó. Ilyet senki se vár tőled. Még csak az kellene, hogy az ajándék-döntetleneket is elveszítsük.*

Szolnoki András

(Kalmár István felv.)

A söprögető

Igen, így írjuk, így mondjuk: A SÖPRÖGETŐ!

Debrecenben, de az egész Tiszántúlon is így ismerik *Vachter Ferencet*, a DVSC 3-as mezben játszó védőjátékosát.

Népszerű ember.

Szeretik, s van is miért.

Egyszerű, szorgalmas, lelkes, megbízható labdarúgó, akinek nincsenek sztár allűrjei.

Játékát szemlélve, minden idősebb debreceni szurkolónak a legendás hírű Bocskai egykori ki tűnősége, a Svédországban edzősködő *Wampetich jut* az eszébe: a vörösesszőke haj, a karcsú, de erőteljes termet, a nyújtott, tértölelő lépések, a nagyszerű fejelőkészség, a kitűnő helyezkedési érzék, a pontos indítás — mind, mind a régi fedezetet idézi.

Vachter Ferit nemcsak játékostársai, hanem

ellenfelei is becsülik,

mert a sportszerűség mintaképe: közbelépései soha nem veszélyeztetik az ellenfelet, mindig kifejezetten a labdára irányulnak.

Amióta a DVSC színeiben szerepel,

egyszer sem volt kiállítva,

de még a sárga lapot sem látta közelről.

Tősgyökeres debreceni: a Kinizsi úttörők között ismerkedett meg a focival 14 esztendős korában.

Mint katona, a Debreceni Honvédot erősítette, onnan került át a szomszédba, a DVSC pályára, de a 3-as mezhez mindeddig hű maradt.

A debreceni járműjavítóban tanulta ki az esztergályos szakmát, és mint

szakmunkás

a MÁV Építési Főnökség gépállomásán dolgozik ebben a szép szakmában.

Felesége, *Soltész Ilonka* a Debreceni Dózsa volt kitűnő kézilabdása. Ma már azonban nemcsak ő szurkol Vachter Ferinek, hanem a kis *Jutka* is erősen „szorít", hogy mennél jobban menjen Apunak a játék.

A debreceniek ma már el sem tudják képzelni a DVSC-t Vachter Ferenc nélkül, még az NB I-ben sem.

Ezért a látványért azonban még legalább egy újabb évet kell szurkolniok.

Fülep Kornél

Az Európa-bajnokság négyes döntőjéről lapunk legközelebbi számában közlünk részletes beszámolót

Afrika is szót kér

Egyes európai országok a gyarmatosítás maradványát védik a labdarúgásban — így vélekedik sok afrikai. *„Lehetetlen állapot, hogy az európaiak külön jogokat követeljenek* — mondja bírálóan az etióp Tessema — *mert ez a faji diszkriminációval egyenlő!"*

A FIFA-ban az afrikaiak legtöbbször egységesen lépnek fel. Ez nagy erőt jelent, mert már 38 országot képviselnek és ezzel Európát is túlszárnyalták. Az afrikai kontinens alelnökkel is rendelkezik. Ha figyelembe vesszük, hogy 11 359 egyesület működik országaikban, s ezzel együtt több mint félmillió igazolt játékosuk van, befolyásuk növekedése érthető és indokolt.

Az afrikai országok tekintélyét és súlyát mutatja: javaslatukra függesztette fel a FIFA a fajüldöző Rhodesiát. Nem kevésbé érdekes, hogy az afrikaiak egy olyan tabuhoz is hozzányúltak, amelyet eddig az európaiak megérinteni sem mertek. Hadat üzentek a britek ama előjogának, hogy négy csapattal — Anglia, Skócia, Wales és Észak-Írország — indulhatnak a világbajnokságon. Ez alkalommal a briteket mindössze egy szavazat mentette meg. A jövőre nézve az afrikaiak egyébként a világbajnoki döntő 16 helyétől a jelenlegi egynél többet követelnek maguknak.

Működik az Afrikai Labdarúgó Szövetség is, amelyet 1956-ban hoztak létre. Először csak három függetlenné vált ország vett részt az első Afrika Kupa mérkőzéssorozaton: Egyiptom, Etiópia és Szudán. Ahogy aztán egyre több ország vívta ki függetlenségét, növekedett az indulók száma is, 1962-ben már kilenc csapat szerepelt a küzdelmekben. Később selejtezők közbeiktatása is szükségessé vált, hogy kiválasszák a döntő nyolc csapatát. Sajnos, az afrikai labdarúgó kupatornák sem mentesek az izgalmak hevében a botrányoktól. *„A következő Afrika Kupa esetleg az utolsó lesz* — intett a l'Effort Camerounais című hetilap —, *ha a hisztérikus emberek a sportpályákon élik ki primitív ösztöneiket".*

Egyes afrikai országokban viszont az egész sportélet fellendülését jelenti a kupaküzdelem megrendezése. Kamerunban például húsz hónap alatt felépítettek egy 50 000 és egy 35 000 néző befogadására alkalmas stadiont. A mérkőzések napján központi rendelet alapján mindenütt egy órával előbb kezdődött a munka, hogy minél többen megnézhessék a találkozókat, azonkívül 50%-os kedvezménnyel lehetett vonaton utazni, sőt még kupa-himnuszt is komponáltak.

Mindezzel együtt természetesen egyre közelebb akarnak kerülni a nemzetközi élvonalhoz. Franciaországban és a Német Szövetségi Köztársaságban portyázott *Kamerun* és *Kenya* válogatottja, *Zaire* — előző nevén Kongo Kinshasa — pedig a háromszoros világbajnok brazil csapat otthonában készült fel. A legtöbb válogatott együttesnél nyugatnémet edző tevékenykedik. Erősítésként az afrikaiak Európában levő játékosaikat haza kívánják hívni. Régóta értékesíti Franciaország a legjobb feketebőrű labdarúgókat, de más országok is sok hasznot húztak már belőlük. Ismeretes, hogy *Eusebio*, aki Mocambique-ból származik, a lisszaboni Benfica együttesét a Bajnok-csapatok Európa-Kupája elnyeréséhez vezette — kétszer is — és az ő kimagasló játéka segítette Portugáliát a világbajnoki harmadik helyezéshez. Látható tehát, hogy az élet minden területén feltörekvő kontinens, a gyarmati sorból kiszakadt és függetlenné vált országok vezetésével a sportban is jelentősen előbbre kíván lépni. Néhány sportágban már megmutatták oroszlánkörmeiket olimpiákon és világbajnokságokon. Úgy tűnik, nincs messze az idő, amikor majd labdarúgásban is meglepetéseket okoznak.

KAPITÁNYOK

Egri Dózsa (14)

Bánkúti László október elsején lesz huszonnyolc éves.

Érdekes ember. Először 1963-ban láttuk az első osztályban. Futó ismeretség volt. Az MTK-ban mindössze 4 alkalommal sikerült játszania. Aztán, fájó szívvel, visszatért az alacsonyabb osztályba.

Pályafutása tele volt fordulatokkal.

Akadt olyan esztendő, amikor két csapatban is játszott. Kezdte a Budafokban, utána folytatta a Kossuth KFSE-ben, majd leszerelése után újra a piros-fehéreknél. Akkoriban két helyen is nyilvántartottuk a góllövő listán. Az NB I B-ben és az NB II-ben is. Mindkét helyen az élcsoportban szerepelt. Azután az Eger következett.

Ideális munkatárs

Hosszú ideje beszélgettünk már *Kovács Ferenccel*, az Egri Dózsa edzőjével, amikor hirtelen témát változtattunk. Korábban arról folyt a szó: vajon sikerül- e a bentmaradás? Sorra vettük az ellenfeleket, a várható eredményeket is „betápláltuk" komputerünkbe. Azt is elemeztük, vajon a játékosok képesek-e arra, hogy az adott pillanatban a legtöbbet nyújtsák csapatukért. Akad-e közöttük olyan, aki átlendíti a holtponton a gárdát.

— *Bánkúti Laci ilyen labdarúgó* — mondta Kovács.

— Miért?

— *Mert szeret játszani, s komolyan veszi a bizalmat. A szavazás azokat igazolta, akik bíztak benne!*

— Milyen szavazásról beszél?

— *Amikor Egerbe kerültem, a csapatkapitányi tisztet Kárpáti Józsi töltötte be. Nem volt kifogásom vele kapcsolatosan, de valahogy úgy éreztem, más típusú játékosra kellene bízni a csapatot, amikor kilép a játéktérre. Bánkútira gondoltam. A fiúknak is feltettem a kérdést. Helyeseltek. De úgy láttam, jobb ha nagyobb nyomatékot adunk a dolognak.*

— ?

— *Javasoltam, hogy szavazzanak a 18-as keret tagjai. Persze titkosan.*

— És az eredmény?

— *16:2 Bánkúti javára. Tehát tizenhatan őt akarták!*

— Elégedett a kapitánnyal?

— *Jobbat nem is választhattunk volna munkatársnak. Komoly, megfontolt ember. Szereti mindenki. Elhiszik amit mond, s elfogadják észrevételeit. Nekem ideális munkatársam.*

Foci, család, egyetem

Bánkúti budapesti, pontosabban budafoki. Érettségizett, aztán Egerben gondolt egyet és jelentkezett a miskolci nehézipari egyetemre. Idén a levelező tagozaton az első évfolyamot végzi jó eredménnyel.

Úgy tűnik, véglegesen Egerben marad. Feleségével neveli kislányát, Beát.

Az elmúlt időszakban sokszor láttuk játszani, úgy látszik egyenesben van. Szinte minden mérkőzésen csapata legjobbja.

A hosszúra nyúlt bajnoki szünetben találkoztunk. Csapata barátságos mérkőzést játszott Budapesten. Bánkúti ügyesen irányította társait. „Fazont" adott a lila-fehérek játékának.

(A pálya szélén, kartávolságnyira a játékosoktól alkalmunk volt közelebbről is szemügyre venni, mit is csinál egy kapitány a mérkőzésen. Kovács Ferenc azt mondta nekünk, hogy Bánkúti az edző szeme és jobbkeze a pályán. Minden meccs előtt megbeszélik a várható fejleményeket. Ilyenkor, ha valami változás történik, akkor a kapitány onnan belülről hamar intézkedik. Ezt mi magunk is tapasztaltuk például az Újpesti Dózsa elleni bajnokin. A sokszoros bajnokcsapat tagjait szoros emberfogással igyekeztek már a pálya közepén megfogni. A találkozó közbeni „korrekciókat" az apró termetű kapitány irányította.)

Csak bent maradjunk!

Beszélgetésünk érdekesen alakult.

— *Tavaly ősszel nagyon rossz hangulatban voltunk. Elől rúgtuk ugyan a gólokat, de a védelem mindent „behozott". Emlékszem, a Vasas ellen már 2:0-ra vezettünk a Fáy utcában, s aztán simán kaptunk egy ötöst. Amikor edzőnk, Kovács Ferenc arról beszélt, hogy át kell szervezni a védelmet, mindenben egyetértettünk vele. De kit állítson a legexponáltabb posztokra? A tartalékból hozzon játékosokat, vagy csapaton belüli átszervezéssel segítsen a bajokon? Megtalálta a legkézenfekvőbb megoldást.*

— Tehát bejött minden?

— *Igen, s ennek szívből örülünk. Az őszi idény végén a 14. helyen álltunk 10 ponttal és 19—35-ös gólaránnyal. Tavasszal hét mérkőzésen hat pontot szereztünk, s a gólarányunk 6—7 volt. A védelem tehát alaposan felzárkózott a csatársorhoz. Közben ebben az időszakban lejátszottuk például a Dózsa és a Ferencváros elleni mérkőzéseinket, s csak egy-két góllal maradtunk alul.. Ez is bizonyítja, hogy nagyot léptünk előre a helyes úton.*

— Bentmarad a csapat?

— *Nagyon remélem. A tavaszi első hét forduló után a 13. helyen álltunk, három ponttal elhúztunk a Haladástól és a Diósgyőrtől. A hajrá nagyon izgalmas lesz július elején.*

Mit tesz?

— Mit tesz azért, hogy továbbra is NB I-es együttes kapitánya legyen?

— *Most könnyebb a dolgom, mint az elmúlt időszakokban bármikor. Érezni lehet, hogy teljesen más a légkör, most már mindenki érzi, hogy van tartása az Egernek. Amit lehet, én is megteszek. Nem tartozom már a legfiatalabbak közé, elég sok tapasztalatot szereztem. Véleményem szerint több az egyforma képességű csapat az NB I-ben. Sokszor csak a pillanatnyi forma dönt. Mi rengeteget dolgoztunk a májusi, hosszúra nőtt szünetben. Egy biztos, erővel bírjuk majd a hajrát is. Tehát ezen a területen nem leszünk hátrányban. Érzésem szerint az dönt majd, hogy a helyzeteket tudjuk-e értékesíteni? Éppen ezért rengeteget gyakorolunk. A mi középpályás sorunk és a csatárok elég jól lőnek. A 22. forduló után hét csapat támadói kevesebb gólt szereztek, mint mi. A A 7. helyen álló Csepel csatárai ugyanannyiszor találtak a kapuba, mint az egri támadók.*

Bizakodás

— Bizakodhatnak az egri szurkolók?

— *Sokszor és sokat elemeztük lehetőségeinket. A lényeg: csakis a saját erőnkre támaszkodhatunk. Nekünk kell a pontokat megszerezni. Arra nem kalkulálhatunk és felesleges is volna, hogy az ellenlábasok eredményeire összpontosítunk.*

●

Azzal váltunk el, hogy az idény befejezése után elkészítjük az Egri Dózsa mérlegét.

— *Remélem, hogy akkor is, mint elsőosztályú kapitány jöhetek el a randevúra. Ha sikerül a bentmaradás, akkor biztosra veszem, hogy hosszú távon megkapaszkodunk az NB I-ben.*

Varga Béla

Záhonyi Iván
felvétele

KÉPES HÍRADÓ

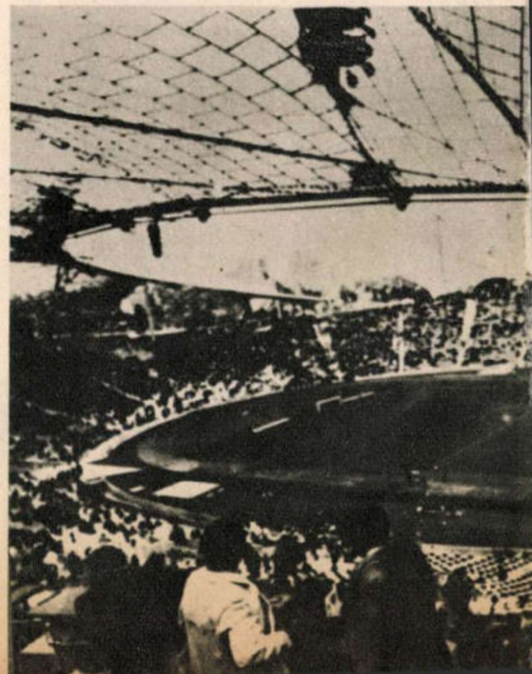
Gordon Banks, a Stoke City és az angol válogatott 33 éves kapusa, az 1971—72-es év játékosa Angliában.

Felső kép. A vállakon Billy Bremner, a Leeds csapatkapitánya az Angol Kupával.

Leeds—Arsenal 1:0. A kupadöntő egyetlen gólját Allan Clarke (a képen nem látható) érte el. Balról McLintock, az Arsenal kapitánya, Barnett kapus, aki hiába úszott a labda után és Bremner, a Leeds kapitánya.

Lent. A müncheni olimpia stadionja az NSZK—Szovjetunió pályaavatón.

Ilyen szorongatott helyzetben fejelte be Cruyff a BEK-döntőn a második gólt. Balról: Swart, Burgnich (mögötte Cruyff, csak a haja látszik). Oriali.

Hatalmas közönség előtt került sorra Buenos Airesben a Libertadores Kupa, Dél-Amerika bajnokságának harmadik döntője: Independiente—Universitario Lima 2:1. Így az argentin csapat lesz az Ajax ellenfele az Interkontinentális Kupa döntőjében. Két 18-as számú küzd a labdáért, fehér mezben a perui Ramirez, sötétben az argentin Pastoriza.

A két oldal felvételeit az MTI Külföldi Képszolgálat adta.

MEDICOR MEDICOR

Jó közérzet gépkocsi vezetés közben?

MEDICOR IONIZÁTOR!

Vezetés-biztonság, baleset megelőzés?

MEDICOR IONIZÁTOR!

Optimális mikroklima a gépkocsiban?

MEDICOR IONIZÁTOR!

MEDICOR MEDICOR

SZÚR

Rendhagyó rangadó rendes tanulságokkal

MAJOR TAMÁS:

A sportban is minden relatív

Tulajdonképpen ő döntötte el a mérkőzést, csak akkor még ezt senki sem tudta. Ő sem. De a mérkőzés *elején* rúgott tizenegyesét elsőre elhibázta. Azt hitte, itt a világ vége. Ám ekkor, mint Az ember tragédiájában az Úr hangja, a megafonban megszólalt *Marton* Frigyes rendező, és csodát tett: „Az újságírók kapusa elmozdult, a tizenegyest újra kell rúgni!" Az Úr segített Luciferen. Már ez is csoda. De az még nagyobb, hogy Major az ismétléskor már teljes sikerrel szerepelt. Miközben újra felfedezte Einsteint.

A Nemzeti Színház „sokszoros válogatott", Kossuth-díjjal kitüntetett művésze a következőképpen adta elő ez az újabb csodát:

— *Diákkoromban, Újpesten mindig kapus voltam. Gyötrő álmaimban még mindig vissza-visszatér, milyen megmérhetetlenül nagy a távolság a két kapufa között. És milyen árva az az egy szál ember ott a gólvonalon. Most, hogy először életemben szemben álltam vele, rá kellett döbbennem, hogy egyetlen nagy tévedés az egész életem. Az a kapu kicsi. Végtelenül kicsi. Annyira, hogy már nincs is mellette egy „kiskapu", amibe az ormótlanul nagy bőrgolyó besurranhat. És ráadásul még ott áll egy ember is, aki nem átallja elzárni azt az embertelenül szűk bejáratot. Én ezekután nagyon megértem Szőke Pistát, meg Kocsis Lajost is. A tizenegyest nem könnyű berúgni!*

A Színészek—Újságírók „örök rangadója", mint köztudott, 5:5 arányú döntetlenre végződött. A színészek eggyel több tizenegyest értékesítettek; ezzel győztek. Major Tamás egyetlen „lövése" tehát végülis sorsdöntőnek, valóban drámainak bizonyult. Az aktív labdarúgást réges régen abbahagyta. A dráma és a labdarúgókért való szurkolás azonban végig kíséri életén. Újpest szurkoló — fennen hangoztatja. Nem is lehet másként. Újpesten született. Ötvenkét éve, még a régi népszigeti pályán kezdte el kóstolgatni a szurkolók sokszor savanyú, máskor keserű kenyerét.

— *De a győzelem örömével az életben nem vetekedhetik semmi!* — szűri le a végkövetkeztetést.

Az utóbbi három évben nem volt oka panaszra. Az Úpesti Dózsa háromszor nyerte el a magyar bajnoki címet.

Major Tamás belsővel, pontos rúgással indítja a támadást

SUKA SÁNDOR:

Szélsők kellenek

Általános játékosa az utóbbi évek színész-válogatottjának, és standard kedvence a színház közönségének.

Én úgy tudtam, hogy Csepelről jött, ő elmondja, hogy Erdélyben született. A futballt tanulta előbb, nem a színészetet. A nagyszerű játékos és edző, *Berkessy Elemér* bátyja, Sándor volt az oktatója. A Zsil völgyében, Lupényban játszott az ificsapatban. Ma is büszke rá, hogy a Stécé későbbi kitűnő középhátvédje, *Debreceni* István a játékostársa volt. Gyerekkorában a fél román válogatottat adó Nagyvárad AC-nak szurkolt. Sárvári, Bodola, Tóth III, Vécsei, Szegedi, Perényi — ma is úgy mondja ki ezeket a neveket, mintha imát mormolna. Pedig ma már színész — jó régen színész. Ő arat megérdemelt tapsokat, napjainkban például a Fővárosi Operettszínház nagysikerű My fair Lady felújításában.

Ami pedig a labdarúgás jelenét illeti: szívvel-lélekkel Csepel szurkoló. Még játszott is annakidején a WMFC III. és IV. csapatában, igazolt játékosként. Kesernyés fintorral vallja be, hogy — bár minden SZÚR-on játszott — még nem sikerült gólt rúgnia. Ez fáj. Annál inkább, mert az edző meccseken mindig „felíratkozik". Éppen ezért ő megérti legjobb csatáraink góliszonyát.

Suka Sándor bűvöli a pettyest

— *A lélektan* — mondja, és legyint. lesújtó véleményét nyilvánítja így korunk divatos „betegségéről".

— És a sikeres tizenegyesek? — kérdem, hogy rendbeszedjem zilált lelkivilágát.

— *Ja?! Azokat mindig előre megbeszélem a kapusokkal. Ma már szeretek „tutira menni". Nem szeretem a kudarcokat.*

Ennek a gondolatnak jegyében szól hozzá komolyan a magyar labdarúgás oly kényes és érzékeny ügyéhez:

— *Szent meggyőződésem, hogy a szélsőjáték rehabilitációján múlik csapatunk jó szereplése. Sándor és Fenyvesi Máté óta nem volt klasszis játékosunk ezen az oly fontos poszton. Ha Szőke és Zámbó végleg rászolgál a beléjük helyezett bizalomra, Illovszky Rudolf csatát nyert.*

Zenthe Ferenc az öltözőben alapos vizsgálatnak veti alá a csukát, mert mint mondta, „csakis kifogástalan szerszámmal lehet jó munkát végezni."

ZENTHE FERENC:

Gyereknek maradni

Ő a színészfutball egyik fő oszlopa, eleven szobra napjainkban. Csak jóval később lett a Madách Színház tagja, a Tenkes kapitánya, a közönség kedvence. Még a debreceni Csokonai Színház tagja volt, amikor — a többi között — *Komlós Andrással, Kautzky Jóskával* beneveztek az alapfokú labdarúgó bajnokságra, és az első helyen végeztek.

Az idei SZÚR-on is együtt szerepeltek Komlóssal a színészek védelmében. Öt gólt kaptak. Közismerten kedves, naív mosolyával kérdez vissza:

— *És van még, aki ezen csodálkozik? Ez a védelem immár száz éves. Sőt, a Sukával együtt 160! Ehhez képest az az öt gól igazán semmi.*

Teljesen igaza van. Hát még, ha ismerik az életelvét.

— *Ez az egész az agytekervények kérdése. Van, akinek azt sugallják, hogy presszókban, bárokban érezze jól magát. Az enyéim az erdei sétákat, a lovakat futtató versenyek lázát* (Zenthe egyike a legjobb amatőr ügető-hajtóknak. A szerk.), *a sportvetélkedés izgalmát szuggerálják. Gyerekkoromban tanultam meg a jó játék, az együttjátszás, a labda, a friss levegő örömét. Ilyenkor még ma is mindent elfelejtek.*

— Futballozni is?

— *Ez szabálytalan szerelés volt.*

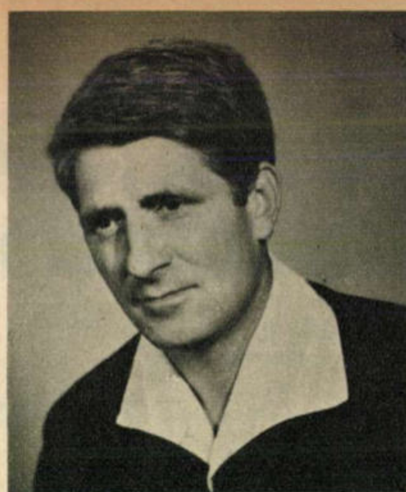
Belátom és bocsánatot kérek, miközben — elterelő hadműveletként — témát váltok. Így tudom meg, hogy a Salgótarjáni Bányász sikeréért szurkol. A Tenkes kapitánya ugynis a Karancs tövében, Nógrád fővárosában látta meg a napvilágot. Édesapja bányamérnök volt. És bár ő, immár évtizedek óta — színpadon, filmen, a televízió képernyőjén, a rádióban — a világirodalmat „mondja fel leckeként" a legfelső fokon, szurkolóként, — lélekben — ott maradt azon a dimbes-dombos tájon.

A többi között ez is a sport, a labdarúgás egyik legfőbb értelme. Hogy ránk kényszeríti a hűség adományát. A hűségét egy klubhoz, egy városhoz, a szülőföldhöz.

Csillag István

Koós János biztos kezű kapusnak bizonyult. (MTI Foto, Kovács Károly felvételei.)

Játékvezetőink az élvonalban

Hámori László

— Diákéveimben egyetlen sportot űztem — a focit. Nem volt nálam boldogabb ember a földön, amikor kölyökjátékosként először húzhattam magamra a nagy múltú Veszprémi TC mezét. Hát még amikor egészen fiatalon betettek a „nagyegybe", melynek később állandó játékosa lettem. 1953-ban — katonai szolgálatom idején — kerültem a Bp. Honvédhoz. Eleinte tartalék, majd 1955-ben — erre mindig büszkén emlékezem — Heinrich néven (nevemet csak később magyarosítottam Hámori-ra), tagja voltam az akkor bajnokságot nyert nagycsapatnak, amelynek színeiben számos nemzetközi mérkőzésen is szerepeltem. 1956-ban az NB II-ben szereplő Pécsi VSK-hoz igazoltak. Már ez időben több alkalommal szerepeltem az NB II-es válogatottban és tagja lettem az utánpótlás keretnek is. Hogyan lettem játékvezető? Amikor 1964-ben — 31 éves koromban — elhatároztam, hogy felhagyok az aktív játékkal, még álmomban sem reméltem, hogy valaha én is a síposok családjába tartozzak. Aztán a véletlen sodort a játékvezetés felé. Szorgalmasan látogattam nézőként a Pécsi Dózsa edzéseit s ha nem volt kint játékvezető, szívesen vállalkoztam edzőmérkőzéseik levezetésére, melynek során mindjobban megkedveltem a játékvezetést. Aztán később a pécsi JB vezetői is néhányszor „megnéztek" s rábeszéltek: próbálkozzam meg a játékvezetéssel. Megfogadtam tanácsukat s hozzá kell tennem — máig sem bántam meg. Még 1964 őszén levizsgáztam. 1970. október 11-én debütáltam az NB I-ben a Tatabánya—SZEOL mérkőzésen. Mit tagadjam: amikor a két csapat élén, partjelzőim kíséretében a pályára léptem rettenetesen izgultam... de aztán, levetkőzve a kezdeti elfogódottságomat, már „éreztem" a mérkőzést. Játékvezetői eszményképem nincs. Úgy vélem, hogy a nemzetközileg is elismert, kitűnő magyar élgárda mindegyikétől lehet valami gyakorlatilag is hasznosítható tanulni. Hobbym? Az olvasás. Civilben vasútépítési technikus vagyok. A MÁV Pécsi Igazgatóságán beruházási főelőadóként dolgozom.

Somos István

A zalai gólzsák

Az NB I B egyik leggólképesebb csatára *Szabó Rezső*, a Zalaegerszegi TE 30 éves, remek testi felépítésű, a pályán mindig sportszerű, az életben rendkívül szerény, rokonszenves játékosa.

A győri Pálos ebben a bajnokságban megelőzte őt a góllövőlistán, ez azonban Rudit egyáltalán nem bántja.

— *Nem mondom, jó érzés az, ha az ember kiharcolja a gólkirályi címet. Tudom ezt még NB II-es koromból. Sokkal, sokkal fontosabb azonban, hogy az egész csapat álljon egy másik, a bajnoki dobogó legmagasabb fokára. Ez utóbbinak ugyanis az egész város, talán az egész megye szívből örül.*

Szabó tősgyökeres zalai. Bázakerettyén született, de már kisgyermekkora óta Zalaegerszegen él, teljes joggal bennszülöttnek számít. Nős, egy aranyos kislánya van. Legnagyobb erénye az átlagon felüli gólképesség, az ezzel együtt járó helyzetfelismerés, továbbá az irányító készség, ami már a csatártársak eredményes játékának elősegítője. Áprilisban, a Volán ellen combsérülést szenvedett s ennek utóhatását még május második felében is érezte. Eredményességben — érthetően — vissza is esett emiatt.

Abszólút kétlábas, góljainak egy részét bal lábbal rúgta. Kiváló 11-es rúgó. Fejjátéka figyelemre méltó, fejes szöktetéseiből veszélyes támadások alakulnak ki.

„Civilben" az egyik tanácsi vállalat technikusa.

— *Nagyon szeretek focizni* — vallja Szabó —, *ezt azonban semmiféle érdemnek nem tartom. Nálunk Zalaegerszegen természetes dolog, hogy szeretjük a sportágunkat, szeretjük az egyesületünket és megbecsüljük, tiszteljük vezetőinket és a szurkolókat. Magunkévá tettük azt az alapelvet, hogy nem a szurkolók vannak értünk, hanem mi a szurkolókért. Nekünk nemcsak az nem közömbös, hogy a zalaegerszegi dolgozók milyen hangulatban mennek be hétfő reggelenként a munkahelyükre, hanem az sem, hogy mi magunk milyen kedvvel vágunk neki az újabb és újabb feladatoknak.*

— *Az NB I? Életünk álmainak megvalósulása. Játszhatunk a Népstadionban, a Megyeri úton, Kispesten, a Fáy utcában, Tatabányán, Győrött! És a szurkolóink előtt kell majd hazai pályán bizonyítanunk az első osztály nagyszerű csapatai ellen. Megtisztelő, de roppant nehéz feladat. Nekivágunk elszántan, teljes szívvel.*

Rangadó a Népstadionban: Ferencváros—Salgótarján 0:0. Básti és Juhász páros jelenete. (MTI Fotó, Petrovits László felvétele)

Kupavédők:

AJAX, RANGERS, TOTTENHAM

Az 1971—72 évi európai nemzetközi kupaküzdelmekben először az UEFA mérkőzéssorozatán avattak bajnokot. A VVK és az EVK utódjaként kiírt első UEFA Kupát angol csapat, a Tottenham Hotspur nyerte, így ebben a küzdelemben nem szakadt meg a szigetország sikere, hiszen öt éve így következnek a bajnokok: 1968: Leeds United; 1969: Newcastle United; 1970: Arsenal; 1971: Leeds United (ezek VVK és EVK győzelmek voltak), 1972: Tottenham Hotspur.

KEK-győzelem után UEFA Kupa

A Tottenham Hotspur az első angol csapat, amelyik eddig két kupában is diadalmaskodott. Az 1962—63 évi KEK döntőben a Spurs az Atletico Madridot győzte le, a mostani UEFA Kupában pedig a Wolverhampton Wanderersnél bizonyúlt jobbnak, 3:2-es összesített gólaránnyal. A 180 perc érdekessége elsősorban az volt, hogy a két csapat mindkét mérkőzést azonos összeállításban kezdte, s hogy a kupa sorsa tulajdonképpen már az első 90 percben eldőlt, amikor a Tottenham a wolverhamptoni Molineux pályán 2:1-re győzött. A visszavágó ennek ellenére is lekötötte az 56 000 néző figyelmét, az Angol Kupa amolyan második döntőnek bizonyult. Semleges megfigyelők szerint is mindkét csapatnak oda lehetett volna adni a Fair-play díjat, pedig összecsapásokban, kemény belemenésekben azért nem volt hiány. A White Hart Lane pályán a 29. percben már végleg eldőltnek látszott a kupa sorsa amikor Mullery fejesgóljával az összesített eredmény 3:1-re alakult. A Wolverhampton azonban nem adta fel, s 14 perc múlva a balszélső Wagstaffe 25 méteres bombával egyenlített. A vendégek a második félidőt végigrohamozták Jennings kapussal azonban nem tudtak megbirkózni, élete legjobb teljesítményét nyújtotta.

Amikor az ünnepélyes eredményhirdetés után a Tottenham csapataélén a kupát feje fölé emelő Mullery kapitánnyal-tiszteletkört futott, az egekig csapott a hazai együttes szurkolóinak örvendezése, — alaposan rácáfolva a britek hidegvérűségére.

Harmadszorra sikerült

A KEK a 12. kiírásban került sorra, s először lett a trófea skót csapaté: a Glasgow Rangersé. A glasgowiak előtte két alkalommal már beverekedték magukat a finálébá. A harmadszori nekirugaszkodás tehát sikerült. A döntőnek a barcelónai Nou Camp stadion volt a színhelye, amelyben még sokáig meglátszanak majd a mérkőzés nyomai. De erről kicsit talán később, az időrendiség ugyanis előbb még mást követel. A Dinamo Moszkva volt a döntő másik résztvevője, és a 90 perc története, s ami közben és utána történt minden bizonnyal bevonul a futballtörténelembe, mégpedig a „viharos fejezetek" című részbe.

A legnagyobb békességben, ünnepélyes külsőségek között indult a küzdelem, s a skótok részére nagyon jól. Stein a 23. percben megszerezte számukra a vezetést, amely Johnstone-nak a 39. és 49. percben lőtt góljaival 3:0-ra alakult. A szovjet csapat ugyan jól, lendületesen kez-

David Wagstaffe (Wolverhampton) 25 méteres bombája nyomán Pat Jennings, a Tottenham kapusa csak nézni tudja a labdát, védeni nem. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Alan Mullery — fehér mezben jobboldalt a levegőben — így fejelte be Londonban, Phil Parkes, a Wolverhampton kapusa mellett a Tottenham vezető gólját. (MTI Külföldi Képszolgálat)

Elszabadult a pokol Barcelonában, a KEK-döntő befejezése után. A kép közepén Ortiz de Mendibil, a mérkőzés spanyol játékvezetője. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

dett, de miután mezőnyfölényét nem tudta gólra váltani, a kevés nemzetközi rutinnal rendelkező játékosok kapkodni, idegeskedni kezdtek, a játék irányítása a skótok kezébe került, s ők éltek is az alkalmakkal. Egy-egy skót gólt a Barcelonába látogatott 25 000 skót szurkoló lelkes ovációja követte, amely abból állt, hogy ismételten jó nagyot húztak a farzsebükben rejtőző whiskys üvegekből, s ha netán kiürült azonnal a pályára dobták, célzással vagy célzás nélkül. Így találták fejen többek között Szabót, a Dinamo játékosát is. Ezzel sem elégedtek meg azonban, átugráltak a pályát övező kerítésen, százával lepték el a gyepszőnyeget, indián üvöltéssel ünnepelték a góllövőt, ami miatt a játékvezető percekig nem tudott jelt adni az újrakezdésre. Nagyot csendesedtek viszont amikor a szovjet csapat góljai következtek az 59. (Esztrekov) és a 85. (Mahovikov) percben. Persze a tobzódó kedv azért bennük maradt. Két perccel a befejezés előtt vagy százan ismét betörtek a pályára, megint szünetelt a játék, s megtört a szovjet csapat rohama is. A skótok győzelmét jelentő hármas sípszó után végleg elszabadult a pokol. Ami a kezükügyébe került összetörték, „háborúba" kezdtek a rendőrökkel, s bizony nem egy

Ilyen jelenetek bőven akadtak Barcelonában, a KEK-döntőn. Itt például egy megsebesült spanyol rendőrt visznek el a mentők. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Akik minden sikert elértek: az amszterdami Ajax gárdája. Álló sor, balról: Kovács István, a csapad edzője, Hulshoff, Keiter, Blankenburg, Suurbier, G. Muhren, A. Muhren, Neeskens, Krol, Wever. Ül: Schilcher, Swart, Haan, Suurendonk, Stuy, a Bajnokcsapatok Európa Kupájával, Cruyff, a csapat 1. számú gólzsákja, van Dijk, Kleton, Rep.

skót és spanyol részére végződött tragikusan a május 24-i barcelonai éjszaka.

A támadó futball diadala

A BEK döntő előtt Cruyff, az Ajax Amszterdam gólgyárosa, az 1971 évi Aranylabdás így nyilatkozott:

— *A mérkőzést mi nyerjük, mivel gólokat rugunk...*

A küzdelem utáni villáminterjúja pedig ez volt:

— *Az én góllövő képességemnek nincsen különösebb titka. Mindig kivárom a legkedvezőbb alkalmat, s a biztos helyzetet azután értékesitem.*

Igen, körülbelül ilyen volt az egész mérkőzés lefolyása, amely végül is némi csalódást okozott. És pedig azért, mert a favoritnak beharangozott holland csapat valóban sokkal jobbnak bizonyult az Internél, így egy pillanatig sem volt kétséges, hogy az Ajax egymásután másodszor nyeri a kupát.

Az első perctől úgy tűnt, hogy a mai Internazionale már elhullatta „oroszlánfogait". Meghúzódtak kapujuk előterében, s egyetlen szándékuk volt: gólt nem kapni. Ideg és lélekölő taktika ez, hiszen eleve kizárja azt, hogy valaki hibázzon. Papíron, táblán ezt el lehet képzelni, gyepszőnyegen azonban minden másként történik. Így volt ez Rotterdamban is. Előbb Bordon és Burgnich hibázott, másodszor megint csak a védősor ingott meg, s Cruyff mint azt nyilatkozatában mondotta: a biztos helyzeteket kihasználta.

A BEK idei döntője is bebizonyította: a csak védekező labdarúgás ideje lejárt. Ezt legjobban az olaszok érzik saját bőrükön, akiknek eredménymérlege a sikersorozatból szépen belecsúszott a hullámvölgybe. Helenio Herrera catenacciója végleg „kimúlt". S, aki igazán szereti a futballt örül ennek, mert visszatérni látja a játék igazi értelmét: a gólt.

A mérkőzés jellemzésére álljon még itt a francia játékvezető Helies nyilatkozata:

— *Könnyű dolgom volt, egy francia bajnoki mérkőzésen pl. egy Marseille—Nice találkozón jóval nehezebb pillanataim akadnak. Csak csodálattal tudok beszélni az Ajax új felfogású, akarással duzzadó játékáról. Valóban Európa legjobb klubcsapata!*

Ez a mi véleményünk is.

Hoffer József

Cruyff megszerzi az Ajax első gólját a BEK 1971—72. évi döntőjén. Baloldalt Bedin. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

Évzáró gyorsmérleg

Ezekben a napokban értek véget Európa-szerte az 1971—72-es labdarúgó bajnokságok. Itt az idő a szakemberek számára nekilátni a tapasztalatok összegezésének. És ha annál több a tapasztalat, mennél izgalmasabb évet zárunk, hát akkor bizony vastag füzeteket kell elővenni. Mert soha ilyen őrjítő bajnoki hajrák, mint amilyenek az idén kontinensünk néhány országában tépték a szurkolók idegeit. Olaszországban az utolsó fordulóra virradóra még h á r o m csapat hívei szinte egyforma eséllyel számolhatták a perceket és a gólarányt. A Juventus, a Milan és a Torino teljes joggal reménykedhetett még az utolsó 90 percben is. Az NSZK szakemberek mindent betáplálhattak a komputerekbe, ami érv és ellenérv, hogy kiderítsék, vajon a KÉT NAGY közül melyik a biztos bajnok. Angliában pedig, ahol hagyományosan egyenesen csodálatosak a bajnokság utolsó pillanatai, a bajnokság befejezése után két elmaradt bajnoki mérkőzés volt hivatva eldönteni, ki képviseli Európa legrangosabb bajnokát a BEK-ben.

Nem csoda persze ezek után, hogy ezekben az országokban az érdeklődés az egeket ostromolta az egész bajnoki év során. Olaszországban szinte hétről hétre dőltek a bajnoki nézőcsúcsok (20 dollárnak megfelelő ülőhely árak mellett...), Angliában pedig a fantasztikusnak tűnő átlag nézőszám tovább emelkedett. Az NB I ligabeli mérkőzéseknek nézőátlaga 35 ezer volt! Az Angol Labdarúgó Szövetség hivatalos — tehát adóköteles — kimutatása szerint 25 millió 400 ezer néző látta a ligák mérkőzéseit! Persze, ebben nincs benne a 8 kupa forduló nézőinek száma.

Amint az előbbiekben láttuk, van tehát az európai bajnoki év végén mi foglalkoztassa az edzőt, szakosztályvezetőt, szövetséget egyaránt.

Nem kevesebb gondolatot ébreszt a labdarúgás nagyszerű európai reneszansza a játékvezető szakemberben is. Két téma érdekes különösen. Egyik a néhány év óta oly divatos szabály módosítási hullám. Másik, a mérkőzések fegyelme. Ami az elsőt illeti, a módosításokra törő divat, úgy látszik, már a múlté. Néhány, a lényeget egyáltalán nem érintő apróbb finomítás maradt meg csak a nagy nekibuzdulásból. A kapus 4 lépéses labdatartása, ami a játék további gyorsulását; a két játékoscsere, ami az egészségügyi célokat szolgálta; a fegyelmező sárga cédula — ennyi az egész. A lényeg, a szabályok, szó szerint maradtak, igazolva a FIFA nem siető, nem kapkodó álláspontjának helyességét.

Csodálatos mérkőzéseket látott a világ boldog szurkoló tábora, köztük olykor a magyar közönség is a tévé jóvoltából. Anglia—NSZK, NSZK—Szovjetunió, Ajax—Inter, Rangers—Moszkvai Dynamo, hogy csak néhányat említsünk a felejthetetlen ünnepnapokból — és mindezeket a szabályok változtatása nélkül. Bizonyítva, hogy ahol van játék, van közönség; ahol viszont nincs, ott a közönség széles ívben elkerüli a pályát. A hibát tehát nem a szabálykönyvben kell keresni.

Sokkal nehezebb, sokkal árnyaltabb kérdés volt világszerte kordában tartani az elfajult érzelmeket a nézőtereken és a pályákon egyaránt. Ebben a kérdésben az illetékes szerveknek mélyen bele kellett nyúlniuk bizonyos egyesületek és játékosok kasszájába, hogy a józan ész felülkerekedjék és kemény példát mutasson. Rengeteg példát, és rengeteg szigorú fegyelmi ítéletet lehetne példaképpen felsorolni azok közül, amelyeket a nemzetközi kupatornákat üzemeltető UEFA fegyelmi bizottsága hozott. Kemény pénzbüntetések, játékosok, edzők, szakmai vezetők hosszú időre szóló eltiltása, egész csapatok elleni fegyelmi döntések... Ismételjük: sorolni lehetne a példákat. De reméljük, hogy most már nem időtlen időkig, mert a rendkívül gyors és igen kemény, de igazságos fegyelmező módszer viszonylag hamar ráébresztett játékost, edzőt, vezetőt, egyesületet egyaránt, hogy szerencsésebb és célravezetőbb a sportszerűség keretein belül eredményre törekedni, mint útszéli, sokszor soviniszta módszerekkel próbálkozni.

Megdőltek hát az aggodalmak mind a szabályokat, mind a játék elfajulását illetőleg. Maradt a tiszta sport, a DIADALMAS LABDARÚGÁS, nagy élményeket nyújtva százezreknek hétről hétre. A labdarúgás mai magyar szakemberei számára pedig maradt a feladat, a nagy kérdés: miként lehetne több tartalommal megtölteni a hazai 90 percet és a nézőtereket.

Zsolt István

A Derby nagy befektetése

Az új angol bajnok a közép-angliai Rolls-Royce főváros, a Derby csapata lett. Ezt az együttest a szigetországon kívül nem sokan ismerik. Most azonban nem a nagy meglepetést szállító együttest kívánom bemutatni, hanem egy olyan új sztárt, talán *Bobby Moore* utódát, akiről egymagáról többet írnak az angol lapok, mint a csapat többi játékosáról összesen. Ez a játékos *Colin Todd.*

Amikor a szőke fiatalember 1971 elején a sunderlandi Roker Parkból Derbybe került, Brian Cloug menedzsere olyan összeget fizetett* érte, amilyent védőjátékosért még senki sem. Mindenki őrültnek tartotta. Azóta bebizonyosodott, hogy a védőjátékos megszolgálta az érte adott összeg minden penny-jét. A Derby County sziklaszilárd védelmében a kivételes tehetségű Todd az angol válogatott *Roy McFarland,* a wales-i válogatott *Terry Hennessey* és az azóta Swindonhoz került sokszoros walesi válogatott *Dave Mackay* társaságában csaknem száz százalékot javult. Pedig már a Sunderland-ben is nagyon jó játékosnak számított. Az észak-angliai városka akkor második ligás csapatában 1966-ban debütált. 1968 májusában húszévesen, sok ifjúsági válogatottbeli szereplés után magára húzta az angol válogatott címeres mezét a huszonhárom éven aluliak válogatottjában is. Hamarosan ő lett a csapatkapitány. Legutóbb *Ramsey* már a nagy válogatottba is betette. No, de hát, mit is tud ez a Todd? Amikor a Derby County-ba került, középpályán játszatták, ahol jól megállta a helyét. Azután átvette Dave Mackay sepregető szerepét. Olyan biztos hátul, mint a mi *Páncsics Miklós*unk. A Derby csapata a harmadik a legkevesebb gólt kapott együttesek között, és ebben Colin Todd-nak igen sok érdeme van. Ugyanakkor játékának jellemzője az is, hogy konstruktív módon játszik. Valósággal irányítja a játékot. És *John O'Hare, Kevin Hector* meg *Alan Hinton* be is rúgják a jó előreadásait, amit az bizonyít, hogy a Leeds és a Manchester City mellett a Derby érte el a legtöbb gólt az angol bajnokságban. *Brian Clough: „Colin a profik profija. Egy szezon alatt talán kevesebbet hibázik, mint egy teljes védelem. A nehéz helyzeteket egyszerűvé varázsolja és mindig a legmegfelelőbben lép közbe szinte gondolkodási idő nélkül."*

A Derby hozzásegített egy fiatal játékost tehetségének kibontakoztatásához, és ő nem volt hálátlan.

(dr. czeglédy)

A 6000 forintos pályázatunkba igen sok olvasónk kapcsolódott be.

A pályázat eredményét az augusztusi számunkban közöljük.

A müncheni olimpia selejtezői

Világszerte nagyon sok selejtező mérkőzést játszottak a labdarúgók a müncheni olimpia 16-os döntőjébe jutásáért. A legváltozatosabb küzdelem az Egyesült Államok és El Salvador között volt. Háromszor is kiálltak egymás ellen, a harmadik mérkőzést meg kellett hosszabbítani, de döntés még ekkor sem született, azt csak a 11-es rúgások hozták meg.

EURÓPA

Küzdelem nélkül került a 16-os döntőbe: a védő Magyarország és a rendező Német SZK. Az 1970-es olimpiára nevezett 21, most pedig 24.

I. csoport. I forduló: **Izland—Franciaország 0:0 és 0:1, Luxemburg—Ausztria 1:0 és 2:3,** a harmadik találkozó az NSZK-ban **0:2. Szovjetunió—Hollandia 4:0 és 0:0.** Tovább ment: Franciaország, Ausztria és a Szovjetunió.

A csoportdöntők: **Szovjetunió—Ausztria 4:0 és 1:0 Franciaország—Ausztria 5:1 és 3:0, Szovjetunió—Franciaország 5:1 és 3:1.**

1. Szovjetunió	4	4	—	—	13— 2	8
2. Franciaország	4	2	—	2	10— 9	4
3. Ausztria	4	—	—	4	1—13	—

II. csoport. I. forduló: **Lengyelország—Görögország 7:0 és 1:0, Nagy-Britannia—Bulgária 0:0 és 5:0, Spanyolország—Törökország 3:0 és 1:0.** Továbbment: Lengyelország, Bulgária és Spanyolország.

A csoportdöntők: **Bulgária—Lengyelország 3:1 és 0:3, Spanyolország—Lengyelország 0:2 és 0:2, Bulgária—Spanyolország 8:3 és 3:3.**

1. Lengyelország	4	3	—	1	8— 3	6
2. Bulgária	4	2	1	1	14—10	5
3. Spanyolország	4	—	1	3	6—15	1

II. csoport. I. forduló: **Írország—Jugoszlávia 0:1 és 0:2, Német DK—Olaszország 4:0 és 1:0,** Málta és Finnország visszalépett.

A csoportdöntők: **Német DK—Jugoszlávia 2:0 és 0:0.**

1. Német DK	2	1	1	—	2—0	3
2. Jugoszlávia	2	—	1	1	0—2	1

IV. csoport. I. forduló: **Románia—Albánia 2:1 és 2:1, Svájc—Dánia 2:1 és 0:4.**

A csoportdöntők: **Dánia—Románia 2:1 és 3:2.**

1. Dánia	2	2	—	—	5—3	4
2. Románia	2	—	—	2	3—5	—

Európából tehát Magyarország, a Német SZK, a Szovjetunió, Lengyelország, az NDK és Dánia került a 16-os döntőbe.

DÉL-AMERIKA

Az 1968-as olimpiára 10 ország nevezett, s most is ennyi. Valamennyi mérkőzés Kolumbiában került sorra.

A-csoport: Chile—Bolívia 1:1, Brazília—Ecuador 1:1, Ecuador—Argentína 2:2, Brazília—Bolívia 2:1, Chile—Ecuador 0:0, Brazília—Argentína 0:0, Bolívia—Ecuador 2:1, Argentína—Chile 2:0, Brazília—Chile 1:0, Argentína—Bolívia 1:1.

1. Brazília	4	2	2	—	4—2	6
2. Argentína	4	1	3	—	5—3	5
3. Bolívia	4	1	2	1	5—5	4
4. Ecuador	4	—	3	1	4—5	3
5. Chile	4	—	2	2	1—4	2

B-csoport: Peru—Venezuela 3:0, Kolumbia—Uruguay 2:1, Kolumbia—Venezuela 2:0, Uruguay—Paraguay 1:1, Kolumbia—Peru 1:1, Venezuela—Paraguay 1:4, Peru—Uruguay 1:0, Venezuela—Uruguay 0:2, Kolumbia—Paraguay 0:0.

1. Peru	4	3	1	—	7— 2	7
2. Kolumbia	4	2	2	—	5— 2	6
3. Paraguay	4	1	2	1	6— 4	4
4. Uruguay	4	1	1	2	4— 4	3
5. Venezuela	4	—	—	4	1—11	—

Továbbment: Brazília, Argentína, Peru és Kolumbia.

A döntők: Kolumbia—Brazília 1:1, Peru—Argentína 1:1, Brazília—Argentína 1:0, Kolumbia—Peru 0:0, Kolumbia—Argentína 1:1, Brazília—Peru 1:0.

1. Brazília	3	2	1	—	3—1	5
2. Kolumbia	3	—	3	—	2—2	3
3. Argentína	3	—	2	1	2—3	2
Peru	3	—	2	1	1—2	2

Dél-Amerikából tehát Brazília és Kolumbia jutott a 16-os döntőbe.

AZSIA

Az 1968-as olimpiára és most is 17—17 ország nevezett.

Keleti csoport. A körmérkőzések Szöulban: **Japán—Malaysia 0:3, Tajvan—Fülöpszigetek 0:3, Dél-Korea—Malaysia 0:1, Malaysia—Tajvan 3:0, Japán—Fülöp-szigetek 8:1, Tajvan—Japán 1:5, Dél-Korea—Fülöp-szigetek 6:0, Dél-Korea—Japán 2:1, Dél-Korea—Tajvan 8:0.**

1. Malaysia	4	4	—	—	12— 0	8
2. Dél-Korea	4	3	—	1	16— 2	6
3. Japán	4	2	—	2	14— 7	4
4. Fülöp-szig.	4	1	—	3	4—19	2
5. Tajvan	4	—	—	4	1—19	—

Középcsoport. Burma—India 4:3, Thaiföld—Sri Lanka (Ceylon) 5:0. Thaiföld—Indonézia 0:4, Izrael — Sri Lanka 3:0, Burma—Sri Lanka 5:1, Indonézia—India 4:2, Izrael—Indonézia 1:0, Thaiföld—Burma 7:0. Döntők: Izrel—Indonézia 1:0, Izrael—Thaiföld 0:0, 11-es rúgásokkal 4:2, Burma—Indonézia 1:0, Burma—Thaiföld 1:0.

Nyugati csoport. I. forduló: **Koreai NDK—Szíria 0:0 és 1:0, Irak—Libanon 1:0 és 0:1,** a harmadik mérkőzés Istambulban **2:1, Irán—Kuwait 2:0 és 2:0.** II. forduló: **Irak—Koreai NDK 1:0 és 0:3.** Irán erőnyerő volt.

III. forduló, a döntő: **Irán—Koreai NDK 0:0 és 0:0,** a harmadik mérkőzésen 1:0.

Azsiából tehát Malaysia, Burma és Irán jutott a 16-os döntőbe.

AFRIKA

1968-ban 16, most 20 ország nevezett.

I. csoport. I. forduló: **EAK—Tunézia 2:0 és 0:3, Mali—Nigéria 1:0 és 2:2, Marokkó—Niger 5:2, 3:1.** Továbbment Tunézia, Marokkó és Mali.

A csoportdöntők: **Tunézia—Marokkó 3:3, Marokkó—Mali 2:1, Mali—Tunézia 2:0, Marokkó—Tunézia 0:0, Mali—Marokkó 1:4, Tunézia—Mali 4:0.**

1. Marokkó	4	2	2	—	9— 5	6
2. Tunézia	4	1	2	1	7— 5	4
3. Mali	4	1	—	3	4—10	2

II. csoport. I. forduló: **Togo—Guinea 1:1 és 5:4, Nigéria—Szenegál 1:1 és 1:2, Libéria—Ghana 1:2 és 0:1, Kamerun—Gabon 3:2,** majd Gabon visszalépett.

A csoportdöntők: **Szenegál—Kamerun 1:1, Ghana—Togo 1:1, Togo—Szenegál 1:3, Kamerun—Ghana 0:3, Ghana—Szenegál 1:0, Kamerun—Togo 2:1, Togo—Ghana 0:2, Kamerun—Szenegál 3:2, Szenegál—Togo 0:0, Ghana—Kamerun 0:0, Kamerun —Togo 1:0, Szenegál—Ghana 2:0.**

1. Ghana	6	3	2	1	7—3	8
2. Kamerun	6	3	2	1	7—7	8
3. Szenegál	6	2	2	2	8—6	6
4. Togo	6	—	2	4	3—9	2

III. csoport. I. forduló: **Etiópia—Zambia 6:3 és 1:0, Uganda—Szudán 0:4 és 1:1, Malawi—Malgas (Madagaszkár) 1:2, 2:4.** Továbbment: **Etiópia, Szudán és Malgas.**

A csoportdöntők: **Malgas—Etiópia 1:2, Etiópia—Szudán 2:2, Szudán—Malgas 3:0, Etiópia—Malgas 3:2, Szudán—Etiópia 1:0, Malgas—Szudán,** a mérkőzést Malgas a poliikai események miatt lemondta.

1. Szudán	4	3	1	—	6—2	7
2. Etiópia	4	2	1	1	7—6	5
3. Malgas	4	—	—	4	3—8	—

Afrikából tehát Marokkó, Ghana és Szudán jutott a 16-os döntőbe.

KÖZÉP- ÉS ÉSZAK-AMERIKA

1968-ban 14, most 13 ország nevezett.

I. csoport. Bermuda—Kanada 0:3 és 1:1, Bermuda—Mexikó 0:2 és 0:3, Mexikó—Kanada 1:0 és 0:1. Kuba visszalépett.

1. Mexikó	4	3	—	1	6—1	6
2. Kanada	4	2	1	1	5—2	5
3. Bermuda	4	—	1	3	1—9	1

II. Csoport. Guatemala—Panama 4:1 és 3:1, mindkettő Guatemalában, Surinam—Panama 3:0 és 1:4, Guatemala—Surinam 2:2 és 0:1.

1. Guatemala	4	2	1	2	9— 5	5
2. Surinam	4	2	1	1	7— 6	5
3. Panama	4	1	—	3	6—11	2

III. csoport. El Salvador—Egyesült Államok 1:1, Barbados—Egyesült Államok 1:3, El Salvador—Barbados 3:0, Egyesült Államok—Barbados 3:0, Egyesült Államok—El Salvador 1:1, Barbados—El Salvador 2:4.

1. El Salvador	4	2	2	—	9— 4	6
2. Egy. Államok	4	2	2	—	8— 3	6
3. Barbados	4	—	—	4	3—13	—

Azonos gólkülönbség miatt döntő: **Egyesült Államok—El Salvador 1:1,** meghosszabbítás után, majd 11-es rúgásokkal 5:4 az Egyesült Államok javára — Kingstonban.

IV. csoport. Jamaika—Holland Antillák 2:1 és 1:1. Costa Rica visszalépett.

1. Jamaika	2	1	1	—	3—2	3
2. Holland Ant.	2	—	1	1	2—3	1

Továbbment: Mexikó, Guatemala, Egyesült Államok, Jamaika.

Csoportdöntők: Jamaika—Egyesült Államok 1:1, Mexikó—Egyesült Államok 1:1, Guatemala—Jamaika 3:2, Mexikó—Jamaika 4:0, Guatemala—Egyesült Államok 3:2, Egyesült Államok—Guatemala 2:1, Jamaika—Mexikó 1:0, Jamaika—Guatemala 0:0, Egyesült Államok—Jamaika 2:1, Egyesült Államok—Mexikó 2:2, Guatemala—Mexikó 0:1, Mexikó—Guetemala 3:1.

1. Mexikó	6	3	2	1	11— 5	8
2. Egyes. Államok	6	2	3	1	10— 9	7
3. Guatemala	6	2	1	3	8—10	5
4. Jamaika	6	1	2	3	5—10	4

A 16-on döntőbe jutott: Mexikó és az Egyesült Államok.

A 16-os döntő csoportbeosztása. **I. csoport:** NSZK, Malaysia, Marokkó, Egyesült Allamok. **II. csoport:** Szovjetunió, Burma, Szudán, Mexikó. **III. csoport** Magyarország, Irán, Brazília, Dánia. (A magyar válogatott ebben a sorrendben játszik a három ellenféllel.) **IV. csoport:** NDK, Ghana, Kolumbia, Lengyelország. Mind a négy csoportból az 1. és a 2. helyezett kerül tovább.

A külföldi bajnokságok végeredménye (I.)

ANGLIA

Rendkívül változatos küzdelem! A bajnokjelölteknek ennyi fajta változata csak az angol ligában fordul elő, ott is elég ritkán. Az újonc Sheffield United nagyszerű rajtjával kezdődött. Még a 7. forduló után is csak egy vesztett pontja volt, a 10. forduló után is három ponttal vezetett, s csak a 12. fordulóban kapott ki odahaza először. A feljavult Manchester United ekkor nyomult az élre, olyannyira, hogy sokan esküdtek az United bajnokságára. A 15. fordulóban egy kis megtorpanás: MU – Liverpool 0:1. Közben fokozatosan bajnokjelöltté lépett elő a másik manchesteri együttes, a City. A MU egy darabig még tartotta magát, sőt a 20. forduló után öt ponttal vezetett, majd „félidőben", azaz a 21. forduló után néggyel. Ekkor azonban befejezte a szép szereplését, s egymásután hétszer kapott ki. A City mellé feljött a Leeds, ők ketten a 26. forduló után egyformán 36 ponttal álltak. Majd a City elhúzott, előnyét egészen öt pontig növelte, igaz, az is szerepet játszott ebben, hogy több volt a játszott mérkőzéseinek száma, mint a vetélytársaiké. És jelentkezett az újabb bajnokjelölt: a Liverpool. Tizenöt mérkőzésen 28 pontot ért el, tehát csak kettőt vesztett. De szereplését nem tudta megkoronázni, Derbyben 1:0-ra kikapott, utána pedig a Derby maradt alul — 2:0-ra Manchesterben a City ellenében, s április 22-én ez volt a helyzet: 1. MC 57 pont, 42 mérkőzés, tehát már mind lejátszotta, 2. Liverpool 56 pont, 40 mérkőzés, 3. Derby 56, 41 mérkőzés, 4. Leeds 55, 40 mérkőzés. A vélemények többsége ekkor így hangzott: Leeds vagy Liverpool. De a Liverpool az utolsó két mérkőzésén mindössze egy pontot ért el, a Leeds kettőn kettőt, a Derby pedig egyen kettőt. A Derby játékosai már Mallorca szigetén pihentek, amikor a Leeds Wolverhamptonban még az utolsó találkozóját vívta. **„Mi vagyunk a bajnokok!"** — kiabálta játékosainak a Derby edzője, mert telefonon megtudta, hogy Leeds kikapott. Pillanatok alatt minden a feje tetején állt az üdülőben. Így, dióhéjban a bajnokság 1971—72. évi filmje. A Derby most lett először első. A 2. helyen is csak háromszor kötött ki: 1896-ban, 1930-ban és 1936-ban. Közismert, hogy Angliában sok csapatot becéznek állatnevekkel (Tottenham = kakasok, Wolverhampton = farkasok . . .), de nálunk talán kevesen tudják, hogy a Derby beceneve — kosok. **„Hűek maradtunk a kosokhoz** — mondta a Derby egyik vezetője —, **birkatürelemmel nyertük el a bajnoki címet."** No, természetesen van még más is. Brian Clough, a Derby edzője, Anglia legfiatalabb menedzsere (menedzser = főedző) az I. ligában. Mindössze 35 éves. Sam Longson elnök szerint Clough Európa legjobb edzője. Mint játékos 274 bajnokin szerepelt a Middlesbrough és a Sunderland színeiben, de komplikált térdsérülése miatt korán abba kellett hagynia. Ezt akkoriban rendkívül sajnálták, mert Clough a 274 mérkőzésen 251 gólt szerzett. Jó edző lett belőle . . . A Daily Mail c. lap például egész idényben érdekes kimutatást vezetett a legszórakoztatóbb játékot nyújtott együttesekről — a maximális pontszám 10 —, s ebben szinte állandóan a Derby állt az élen. 33 góllal Lee (MC) lett a gólkirály. Egy-egy mérkőzésre átlagban 2,51 gól jutott. Más érdekesség: egyedül a Leeds nem kapott ki otthon, s Everton nyert a legkevesebbszer idegenben, mindössze egyszer. A Derby egyébként a bajnokság mellé megnyerte a kisebb jelentőségű brit kupát. A legtöbb mérkőzést a Stoke City játszotta, mert 24 kupaküzdelmet vívott. Megnyerte a Liga Kupát, s az Angol Kupa elődöntőjében csak megismételt találkozón esett ki. A statisztikusok kiszámították, hogy a bajnoki évben átlag négy naponként játszott ez az együttes. A látogatottság egyébként nemcsak az I., hanem valamennyi ligában megnőtt az 1970—71-hez képest.

1.	Derby	42	24	10	8	69:33 58
2.	Leeds	42	24	9	9	73:31 57
3.	Liverpool	42	24	9	9	64:30 57
4.	Manchester C.	42	23	11	8	77:45 57
5.	Arsenal	42	22	8	12	58:40 52
6.	Tottenham	42	19	13	10	63:42 51
7.	Chelsea	42	18	12	12	58:49 48
8.	Manchester U.	42	19	10	13	69:61 48
9.	Wolverhampt.	42	18	11	13	65:57 47
10.	Sheffield U.	42	17	12	13	61:60 46
11.	Newcastle	42	15	11	16	49:52 41
12.	Leicester	42	13	13	16	41:46 39
13.	Ipswich	42	11	16	15	39:53 38
14.	West Ham	42	12	12	18	47:51 36
15.	Everton	42	9	18	15	37:48 36
16.	West Bromwich	42	12	11	14	42:54 35
17.	Stoke	42	10	15	17	39:56 35
18.	Coventry	42	9	15	18	44:67 33
19.	Southampton	42	12	7	23	52:80 31
20.	Crystal P.	42	8	13	21	39:65 29
21.	Nottingham	42	8	9	25	47:81 25
22.	Huddersfield	42	6	13	23	27:59 25

Kiesett a 21. és 22. helyezett, a II. ligából felkerült: Norwich, Birmingham. A II. ligából kiesett: Watford, Charlton. Kupagyőztes: Leeds United.

A bajnoki cím mellé kupát is megnyerte az Anderlecht csapata. A kupát Van Himst tartja (MTI Külföldi Képszolgálat)

ÍRORSZÁG

A Waterford az 5-ik bajnokságát szerezte meg a legutóbbi hét évben. A Shelbourne, a Vasas volt Európa Kupa-beli ellenfele nagyon közepesen végzett. A gólátlag elég magas, egy-egy találkozóra 3,21 gól jut. A Hibernians, az 1970—71. évi bajnok érte el a legtöbb gólt. A gólkirály Hale (Waterford) 22 góllal.

1.	Waterford	26	21	2	3	66:35 44
2.	Hibernians	26	19	2	5	70:17 40
3.	Bohemians	26	16	5	5	40:23 37
4.	Finn Harps	26	18	—	8	62:35 36
5.	Shamrock Rov.	26	12	4	10	52:41 28
6.	St. Patrik's	26	9	7	10	32:36 25
7.	Dundalk	26	11	3	12	39:46 25
8.	Cork Celtic	26	8	7	11	36:42 23
9.	Shelbourne	26	7	8	11	30:37 22
10.	Athlone	26	7	7	12	40:56 21
11.	Drogheda	26	6	6	14	30:42 18
12.	Drumcondra	26	5	6	15	24:52 16
13.	Limerick	26	5	5	16	29:53 15
14.	Sligo Rovers	26	5	4	17	34:71 14

70—71-ben a Limerick volt a kupagyőztes, most a Hibernians a döntőben 3:0-ra verte a Waterford csapatát, s bejutott a KEK-be.

SKÓCIA

A Celtic megjavította a saját rekordját. 1905 és 1910 között hatszor egymásután nyerte el a bajnoki címét, most pedig hétszer egymásután lett első. Méghozzá fölényesen. Csak az őszi idényben, amikor az Aberdeen Glasgowban győzött a Celtic ellen, volt egy kis küzdelem az élen, de a „II. félidőben" a Celtic simán elhúzott. A gólkirály 33 góllal Harper (Aberdeen) lett. Magas a gólátlag: 3,10 gól jut egy-egy mérkőzésre. A kupadöntő: Celtic—Hibernian 6:1. Ezzel a Celtic nyolcadszor nyerte meg a bajnokságot és kupát együtt.

1.	Celtic	34	28	4	2	96:28 60
2.	Aberdeen	34	21	8	5	80:26 50
3.	Rangers	34	21	2	11	71:38 44
4.	Hibernian	34	19	6	9	62:34 44
5.	Dundee FC	34	14	13	7	59:38 41
6.	Hearts	34	13	13	8	53:49 39
7.	Partick T.	34	12	10	12	53:54 34
8.	St. Johnstone	34	12	8	14	52:58 32
9.	Dundee United	34	12	7	15	55:70 31
10.	Motherwell	34	11	7	16	49:69 29
11.	Kilmarnock	34	11	6	17	49:64 28
12.	Ayr United	34	9	10	15	40:58 28
13.	Morton	34	10	7	17	46:52 27
14.	Falkirk	34	10	7	17	44:60 27
15.	Airdrieonians	34	7	12	15	44:76 26
16.	East Fife	34	5	15	14	34:61 25
17.	Clyde	34	7	10	17	33:66 24
18.	Dunfermline	34	7	9	18	31:50 23

Német DK

Az 1. FC Magdeburg először szerezte meg a bajnoki címet. A legegyenletesebben szerepelt. Főleg a nagyszerű hazai eredményeivel tűnt fel: 13 mérkőzés, 13 győzelem, a gólarány pedig 30:6. Idegenben a Dynamo Berlin érte el a legtöbb pontot. A góllövőlista élén ismét Kreische (Drezda) végzett, 14 gól elég volt ehhez. A Jena tavalyi visszaesése az 1971—72-es évben folytatódott. Örvendetes jelenség: a nézőszám emelkedése. Az utolsó fordulóban helyosztót vívtak: az FC Karl-Marx-Stadt 2:1 arányban nyert az I. osztályba tavaly felkerült Vorwärts Stralsund ellen, s ezzel a Karl-Marx megmenekült, a Stralsund pedig kiesett. A másik kieső a Riesa.

1.	Magdeburg	26	17	4	5	48:23 38
2.	Dynamo Berlin	26	13	9	4	45:20 35
3.	Drezda	26	12	9	5	59:30 33
4.	Jena	26	12	7	7	42:34 31
5.	Frankfurt/O.	26	9	9	8	33:36 27
6.	Halle	26	10	7	9	40:44 27
7.	Zwickau	26	7	11	8	26:25 25
8.	Lipcse	26	9	7	10	30:31 25
9.	Rostock	26	8	8	10	27:24 24
10.	Aue	26	7	9	10	34:46 23
11.	Union Berlin	26	5	11	10	21:32 21
12.	Karl Marx-St.	26	7	5	14	34:48 19
13.	Riesa	26	5	8	13	23:41 18
14.	Stralsund	26	6	6	14	20:48 18

LUXEMBURG

Hat év után újra bajnok az Aris Bonneweg. Az Alliance Düdelingen és a Progres Niedercorn esett ki, s feljött a Sporting Bettenbourg, valamint a Fola Esch. A gólátlag: 2,94.

1.	Aris	22	14	3	6	59:20 31
2.	Rümelingen	22	13	4	5	44:34 30
3.	Red Boys	22	10	6	6	50:39 26
4.	Jeunesse	22	12	2	8	44:34 26
5.	Avenir	22	11	3	8	40:33 25
6.	Etzella	22	6	8	8	40:38 20
7.	Spora	22	8	4	10	35:36 20
8.	The National	22	6	7	9	30:36 19
9.	Union	22	8	2	12	29:34 18
10.	Tetingen	22	6	6	10	24:36 18
11.	Alliance	22	6	4	12	25:58 16
12.	Progres	22	4	7	11	28:50 15

OLASZORSZÁG

„Fiatalítani!" — ez most a jelszó. Elsősorban a válogatottat, hiszen nem került be az Európa-bajnokság négyes döntőjébe. Olyanokat akarnak kitenni a válogatottból, mint Facchettit (30 éves), aki valamennyi

Hét válogatott az angol bajnok Derby County csapatában. Balról jobbra az első sorban: Wignall (Anglia), Gemmil (Skócia), McFarland (Anglia). A hátsó sorban: Hinton (Anglia), Durban (Wales), Hennessey (Wales), O'Hare (Skócia)

olasz labdarúgó közül — a régieket is beszámítva — a legtöbbször szerepelt a válogatottban, összesen hatvannégyszer. Őt még az Inter is meneszteni kívánja. Domenghini (31) is búcsúzik a válogatottól. De Sisti (29) és Bertini (28) is. De nem óhajtják egyszerre elküldeni az öregeket. Egyelőre maradna Boninsegna (29), aki megvédte a gólkirály címét, Burgnich (33), Mazzola (30), Rivera (29), Zoff (30) . . . Köréjük fiatalokat akarnak beépíteni. De honnan? Főleg a Juventusból. Ezek kerültek előtérbe: Anastasi (24), aki 1968-ban már játszott a válogatottban, Spinosi (22), Causio (23), Bettega (22), Marchetti (24), Capello (26). Mennyi aránylag fiatal a torinói együttesben? Ez egyben magyarázata is annak, hogy miért éppen a Juventus nyerte a bajnokságot. Igaz, csak egy ponttal lett első a Milan előtt, de a különbség sokkal nagyobb is lehetett volna, ha a télen Bettega súlyos betegség miatt nem vált volna ki társai közül. Addig 10 góllal listavezető volt, s noha a tavaszi idényben végig nem szerepelhetett, csak öten előzték meg. **„Nemcsak az életkorokkal van baj"** — mondotta Helenio Herrera, s hozzátette, hogy sok az olyan játékos, aki már minden dicsőséget elért, amit labdarúgó elérhet, s most már olyanokat kell keresni, akik törik magukat a dicsőségért. A Juventus egyébként tizennegyedszer nyerte meg a bajnokságot, a legtöbbször valamennyi közül. Valamennyi hazai mérkőzését megnyerte, s ezzel csak a helyi riválisa, a Torino, továbbá a Napoli dicsekedhet. Az utolsó három esett ki.

1.	Juventus	30	17	9	4	48:24	43
2.	Milan	30	16	10	4	36:17	42
3.	Torino	30	17	8	5	39:25	42
4.	Cagliari	30	15	9	6	39:23	39
5.	Internazionale	30	13	10	7	49:28	36
6.	Fiorentina	30	12	12	6	28:20	36
7.	Roma	30	13	9	8	37:31	35
8.	Napoli	30	6	16	8	27:31	28
9.	Sampdoria	30	8	12	10	23:28	28
10.	Atalanta	30	9	8	13	21:26	26
11.	Bologna	30	7	11	12	28:36	25
12.	Lanerossi	30	8	7	15	30:43	23
13.	Verona	30	4	14	12	21:36	22
14.	Mantova	30	6	9	15	23:39	21
15.	Catanzaro	30	3	15	12	17:34	21
16.	Varese	30	1	11	18	17:42	13

BELGIUM

Izgalmas volt a hajrá. Évközben? Eleinte a Standard, a bajnok és az FC Bruges küzdött az első helyért. A 20. fordulóban a Bruges élreállt, s innen kezdve végig vezetett. Az Anderlecht a 20. fordulóban még hét ponttal volt lemaradva, de fokozatosan jött fel. Az utolsó fordulóban simán nyert, ugyanakkor a Bruges pontot vesztett, s több győzelmével — holtverseny esetén ez dönt — az Anderlecht lett a bajnok, amely az egész idény alatt egyszer sem tanyázott az első helyen. A II. világháború befejezése óta ez az Anderlecht 15-ik bajnoksága, tehát ebben az időszakban valamennyi belga csapat közül a legjobban szerepelt. 1964 és 1968 között ötször egymás után nyerte a bajnoki címet, de utána a Standard sorozata következett, amelyet most az Anderlecht szakított meg.

Az FC Bruges? Fennállása óta sohasem állt ennyire közel a bajnoki címhez . . . Átlagban mindössze 2,37 gól jut egy-egy mérkőzésre.

1.	Anderlecht	30	19	7	4	67:25	45
2.	FC Bruges	30	18	9	3	57:22	45
3.	Standard L.	30	15	11	4	48:19	41
4.	Racing White	30	13	10	7	42:28	36
5.	CS Bruges	30	12	8	10	30:24	32
6.	Malines	30	10	11	9	35:31	31
7.	Lierse SK	30	11	8	11	36:42	30
8.	FC Liege	30	12	4	14	41:47	28
9.	U. St. Gillcoise	30	10	8	12	26:40	28
10.	Beerschot	30	11	5	14	33:39	27
11.	St. Trond	30	9	8	13	31:42	26
12.	Antwerp FC	30	8	9	13	32:33	25
13.	Diest	30	8	9	13	27:50	25
14.	Crossing	30	6	12	12	17:35	24
15.	Waregem	30	7	7	16	30:44	21
16.	Beveren W.	30	5	6	19	21:52	16

A Waregem és Beveren Waas helyett 72—73-ban a Berchem és a Beringen játszik az I. osztályban. A kupadöntő: Anderlecht—Standard Liege 1:0.

SPANYOLORSZÁG

Ha a táblázatra pillantunk, akkor azt látjuk, hogy a Real Madrid csak két ponttal szerzett többet, mint a Valencia, a tavalyi bajnok, tehát úgy véli az ember, hogy nagy volt a küzdelem. De nem így történt . . . Csaknem végig biztosnak látszott a Real Madrid elsősége, csak a hajrában gyengélkedett. Az utolsó négy mérkőzése közül hármat egymásután elvesztett, így csökkent le az elég nagy előnye, amely sokszor hat pont is volt. Azután a zárótalálkozón, 100 ezer néző előtt, a madridi Bernabeu Stadionban hengerelt a Real. Huszonhat perces játék után már 2:0-ra vezetett a Sevilla ellen Amancio és Santanilla góljával. Szünet után Pirri kétszer talált a hálóba, s csak ezután tudott a Sevilla szépíteni 4:1-re. Ezzel a Real tizennegyedszer lett spanyol bajnok, az utolsót három éve érte el. Sevilla? Ha legyőzi a Realt, akkor megmenekül a kieséstől. Így 37 évi I. osztályú szereplés után kénytelen a II. osztályba költözni. Évek óta Miguel Munoz a Real Madrid edzője, s szerződését most egy évvel meghosszabbították. Az őszi idény után a Betis az utolsó helyen állt, de a tavaszi idényben Szusza Ferenc, a csapat új edzője annyira felhozta az együttest, hogy a hajrában már nem akadt kiesési gond.

1.	Real Madrid	34	19	9	6	51:27	47
2.	Valencia	34	19	7	8	53:30	45
3.	Barcelona	34	17	9	8	40:26	43
4.	A. Madrid	34	14	11	9	45:28	39
5.	Las Palmas	34	15	8	11	40:36	38
6.	Granada	34	14	8	12	40:34	36
7.	Malaga	34	9	17	8	27:31	35
8.	Bilbao	34	15	4	15	39:32	34
9.	R. Sociedad	34	14	6	14	38:36	34
10.	Celta	34	10	13	11	35:40	33
11.	Gijon	34	12	8	14	39:35	32
12.	Espanol	34	12	8	14	43:43	32
13.	Coruna	34	11	8	15	28:38	30
14.	Betis	34	10	10	14	25:45	30
15.	Burgos	34	11	7	16	34:42	29
16.	Sevilla	34	9	9	16	35:45	27
17.	Cordoba	34	6	13	15	32:51	25
18.	Sabadell	34	7	9	18	27:52	23

HOLLANDIA

Hol Angliában, hol Skóciában készült a csapat a hármas sikerre. Megnyerni a bajnokságot, a kupát és tetejébe a BEK-et is. Ez azonban a La Manche másik oldalán, Hollandiában sikerült — az Ajaxnak. És sikerült még valami: a BEK megvédése is. Erre már évek óta nem akadt példa. Ha egy bolt megindul . . . Mert még folytatni is lehet. Az utolsó bajnoki mérkőzésen 12 gólt vágott az Ajax ellenfelének hálójába, s ezzel túlszárnyalta a bűvös százast. 104 adott gól! Nagyon szép teljesítmény a mai gólszegény világban. Kovács István, az egyesület edzője még az Inter előtti döntő előtt nagyon határozottan mondta: **„Csapatom az egész idényben kitűnően játszott. Az év legjelentősebb mérkőzésein sem állt be törés."** Mindent összenyert az Ajax. Kezdődött ott, hogy az 1971-es év végén Cruyffnak ítélték az Aranylabdát. Méltó is maradt hozzá, a bajnokságban összesen 29 góllal vette ki a maga részét a 104-ből. S utána jöttek a már említett Ajax sikerek. Mi lehetett a folytatás? Az Interkontinentális Kupa visszahódítása Európa számára. Ennek döntőjében az argentin Independiente, a Dél-Amerika Kupa győztese lesz az ellenfele.

1.	Ajax	34	30	3	1	104:20	63
2.	Feijenoord	34	26	3	5	73:24	55
3.	Twente	34	17	14	3	50:13	48
4.	Sparta Rott.	34	18	10	6	73:38	46
5.	Den Haag	34	17	10	7	59:33	44
6.	Utrecht	34	15	10	9	56:42	40
7.	Nijmegen EC	34	15	8	11	43:44	38
8.	PSV Eindhoven	34	13	10	11	47:32	36
9.	Go Ahead E.	34	13	8	13	48:49	34
10.	Maastricht	34	10	10	14	36:47	30
11.	Telstar	34	9	11	14	39:52	29
12.	Groningen	34	8	12	14	37:55	28
13.	NAC Breda	34	9	9	16	39:58	27
14.	DWS Amster.	34	7	6	21	28:54	20
15.	Excelsior	34	4	12	18	18:53	20
16.	Den Bosch	34	6	8	20	24:70	20
17.	Volendam	34	5	7	22	16:55	17
18.	Vitesse	34	5	7	22	23:74	17

(Folytatjuk)

Mattanovich Béla

Lapunk terjesztésével kapcsolatos kérdéseivel, esetleges panaszaival a következő címre írhat:

Ifjúsági Lapkiadó Vállalat terjesztési osztály Budapest VI., Révay u. 16.

A játékosok nem dirigálhatnak

— Mi a baj a csehszlovák labdarúgásban? — ezt a kérdést tettük fel Rudolf Tvarozka-nak, a Csehszlovák Labdarúgó Szövetség elnökének prágai hivatali szobájában. Az alapos, a felkészült, s a nagy feladatok megoldására kész elnök kertelés nélkül tárta fel a bajok forrását, a még most is bőven található hibákat. Ismertette a már megtett intézkedéseket, nem takargatta gondjait.

— *A bajok kezdete évekre vezethető vissza* — mondotta Rudolf Tvarozka. — *A mexikói világbajnokság idején érkeztünk a krízishez. Felbomlott minden, senki nem törődött semmivel. A vezetés hibát-hibára halmozott, a játékosok körében erkölcsi csőd állt be. A világbajnokság alatt eladták magukat különböző sportszergyáraknak, hazaérkezésük után sem törődtek mással csak a pénzzel. Állandó követeléseiket a pénztől csodát remélő vezetők kielégítették, siralmas anyagi helyzetbe kerültek az egyesületek. A nívó — értve játékra és erkölcsre egyaránt — kétségbeejtően csúszott lefelé.*

Rudolf Tvarozka vezetésével az új elnökség 1970 decemberében a teljes zűrzavar közepette látott munkához. Nem volt válogatott, nem volt szövetségi kapitány, az edzők, a játékosok azt csinálták, amit akartak. Nem volt átigazolási szabály. Nagyon jellemző, hogy 1970. októberében a Finnország elleni hazai EB-mérkőzésre a nagy kapkodásban C-válogatottat állítottak ki, el is vesztették azt az egy pontot, amit később nem tudtak behozni a románokkal vívott versenyben.

— *Az új elnökség egy és egynegyed évet dolgozott eddig* — folytatta az elnök. — *Sok minden új a zűrzavaros szakaszhoz képest. Új edzőgárda alakult ki, Novák személyében új, lelkiismeretes és népszerű szövetségi kapitányt választottunk, van új válogatottunk. Új előírások szerint kell dolgozni az egyesületeknek pénzügyi, erkölcsi és átigazolási kérdésekben is. Mindenkivel tudattuk, most nincs szükség magyarázatokra, most és még elég hosszú ideig keményen dolgozni kell a labdarúgás minden szereplőjének, vagyis vezetőnek, edzőnek és főleg a játékosoknak.*

Véleménye szerint döntően meghatározza a jövőt, hogy mennyi idő alatt sikerül változtatni a játékosok erkölcsi felfogásán.

— *Edzőnek, nézőnek, de különösen a játékosnak nagyot kell változtatni eddigi nézetein* — mondotta az elnök. — *Lusták, kényelmesek, nem akarnak edzeni, küzdeni, örökké csak aláírásokat szeretnének adni, különböző összegekért. Véleményem szerint kapjanak is, de csak abban az esetben, ha megérdemlik. A játékosok megszokták, hogy követeljenek és dirigáljanak. Beléjük rögződött, hogy az utat egyedül ők határozhatják meg. Sokan még most is azt hiszik, nélkülük nincs futball. Szerintem — s az elmúlt évek azt bizonyítják — hogy inkább miattuk nincs. Éppen ezért a játékosok tovább nem dirigálhatnak. Bátran kijelenthetem, hogy az első ligában játszani egyenlő a legjobban fizetett állással, a labdarúgónak tehát nem lehet oka panaszra. A jó állásért pedig ellenszolgáltatást kell adni. Aki erre nem hajlandó, nem részesülhet az előnyökben. Elvégre mindenütt van munkafegyelem, a labdarúgásban is kell lennie. Ha már az anyagi kérdésekről szó esett, megemlítem, hogy négy egyesületnél felmértük az 1970. évi gazdasági tevékenységet. Horribilis összegeket költöttek a játékosokra, ennek ellenére 1971-ben mégsem emelkedett, hanem tovább esett a színvonal. Még mindig kevesen értik meg, hogy csak pénzzel nem lehet emelni a nívót.*

Döntő változások történtek az átigazolási kérdésekben. Korábban mindenki annyiszor és oda ment, ahányszor akart. Most a 23. életévüket betöltött labdarúgók pályafutásuk alatt legfeljebb háromszor léphetnek más klubba, de mindig csak a bajnokság végén. A 23 éven aluli tehetséges játékosok egy esztendő alatt akár háromszor is más egyesületbe kerülhetnek, de csak mindig magasabb osztályba. Ezeket a tehetségeket akkor is átviszik a jobb egyesületbe, ha régi klubja nem járul hozzá a kiadáshoz. Viszont a fiatalok nevelését az új egyesületnek meg kell fizetnie, maximálisan 50 000 korona lehet ez az összeg. Az átlépési díjat a szövetség állapítja meg a játékos tehetségétől, a nevelő klub tevékenységétől, illetve az új egyesület lehetőségeitől függően.

— *Az erkölcsi rendezés mellett természetesen nagy erőfeszítéseket teszünk a bajnokság színvonala és az érdeklődés emelése érdekében, hogy a válogatottunk ismét jó eredményekkel rukkoljon ki* — mondotta Rudolf Tvarozka — *A bajnokságban Prága elveszítette vezető szerepét, Pozsonyban, Kassán, Trnaván találhatók a legjobb csapatok, itt tapasztalható a nagyobb érdeklődés is. Nem tudtuk még eldönteni, mikor rendezzük a bajnoki találkozókat. A szombat-vasárnapi munkaszünet miatt hétközben kell lebonyolítani a fordulókat, különben még üresebb lelátók előtt küzdenek a csapatok. Keressük az utat, az eddigi tapasztalatok szerint csütörtök látszik a legjobbnak.*

A válogatottról:

— *Ott akarunk lenni az 1974. évi világbajnokság tizenhatos döntőjében. A kitűnő Skócia és a jövőben profi játékosokat is bevető Dánia nagy ellenfél, ennek ellenére elsők lehetünk csoportunkban. Biztosíték erre Novák szövetségi kapitány munkája. Működése nincs időhöz, sikerhez vagy kudarcokhoz kötve. Azt kértük, dolgozzon legjobb belátása szerint, a csehszlovák labdarúgás érdekében. Az időt nem határoztuk meg, tudjuk, hogy munkájához idő kell. Bizalommal kísérjük működését.*

Boskovics Jenő

A Svédország—Magyarország VB-mérkőzés előtt a svédek Göteborgban, Csehszlovákia ellen főpróbát tartottak, s meglepetésre 2:1-re kikaptak. A svédek csak a vezető gólt tudták megszerezni. Ez látható a képen. (MTI Külföldi Képszolgálat)

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgó Szövetség lapja. Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: Tabák Endre, Szerkesztő: Hoffer József. Szerkesztőség: Budapest VI., Népköztársaság útja 47. Telefon: 425-103.

Felelős kiadó: Tóth László igazgató. Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőnél, a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI MNB 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Egyes szám ára: 4 forint. Előfizetés negyedévre 12 forint, félévre 24 forint, egy évre 48 forint.

INDEX: 25 501

72.7924 Egyetemi Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Janka Gyula igazgató

A kiesés elleni küzdelemben nagyszerű eredményeket ért el az MTK a tavaszi idény során. A felső képen Becsei lövése az ötödik gólt jelentette a Rába ETO elleni mérkőzésen. Az alsó képen Magyar lábbal ment a Ferencváros elleni (0:0) találkozón. (MTI Foto, Benkő Imre és Petrovits László felvételei.)

LABDARUGÁS

Négyen az EB négyes döntőjébe került csapatunk tagjai közül Dunai II Antal, Kocsis Lajos, Bene Ferenc, Zámbó Sándor (Biró János felvétele.)